

Compilatoare

Analiza sintactică - LR

Ce am facut pana acum

- Structura generala a unui compilator
- Analiza top-down (LL)
- Urmeaza:
  - Analiza bottom-up (LR)
  - Analiza semantica
  - Generare de cod
  - Optimizari

Sumar pt. cursul trecut

- Analiza descendenta – urmareste derivarea stanga
- Doua tipuri:
  - Descendent recursiva – parsere ‘de mana’; design pe baza de diagrame de tranzitii
    - Poate fi predictiva sau cu backtracking
      - **Cum?**
  - LL bazat pe tabele (construite cu FIRST,FOLLOW) – pentru generatoare de parsere (de ex. JavaCC, ANTLR)
    - In general, predictive ANTLR are backtracking
      - **Unde are backtracking?**
- Analizoarele predictive nu functioneaza pe gramatici recursive stanga, nefactorizate, cu ambiguitati

Analiza descendente recursiva

Nonterminal

$A \rightarrow a_1 \mid a_2 \mid \dots \mid a_n$

```
A() {  
    if lookahead ∈ FIRST(a1 FOLLOW(A))  
        code for a1 ...  
    else if lookahead ∈ FIRST(a2 FOLLOW(A))  
        code for a2 ...  
    .  
    .  
    else if lookahead ∈ FIRST(an FOLLOW(A))  
        code for an ...  
    else ERROR();  
}
```

Terminal (sym)

```
MATCH(sym)() {  
    if (lookahead == sym)  
        lookahead = NEXTSYM();  
    else ERROR();  
}
```

Terminologie: LL vs LR

- LL(k)
  - Scaneaza intrarea "Left-to-right"
  - "Left-most derivation" – deriveaza mereu cel mai din stanga neterminal
  - k simboluri de lookahead
  - Face o traversare in pre-ordine a arborelui de parsare
- LR(k)
  - Scaneaza intrarea "Left-to-right"
  - "Right-most derivation" – 'deriveaza' cel mai din dreapta neterminal
  - k simboluri de lookahead
  - Face o traversare in post-ordine a arborelui de parsare

Algoritmi LL

- LL(1) – cauta 1 simbol
- LL(k) – cauta k simboluri (k=finit)
  - Full LL(k) vs. Strong LL(k)
- LL(*) - cauta un sir de simboluri definit de un AFD (limbaj regulat)
- Mai multe informatii
  - LL(*) - The definitive ANTLR reference
  - Grune, Jacobs - Parsing Techniques (www.cs.vu.nl/~dick)

ANALIZA ASCENDENTA

Parserul ascendent

Un parser ascendent, sau “parser shift-reduce”, incepe de la ‘frunze’ si construieste spre varf arborele de derivare

Pasii de reducere urmaresc o derivare dreapta in ordine inversa

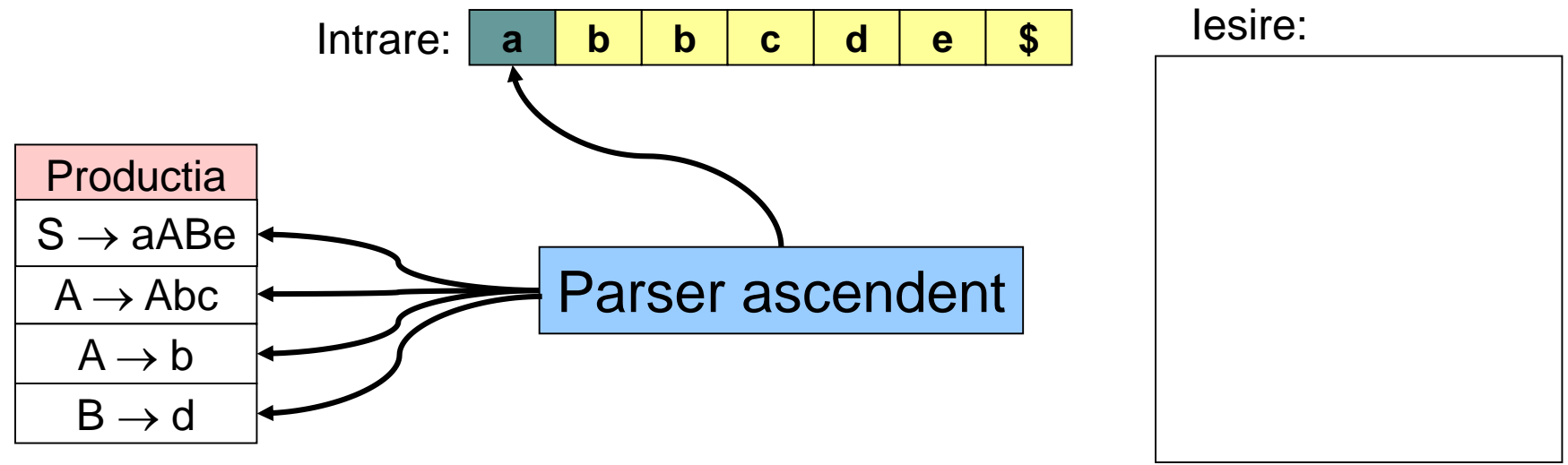
Sa consideram GRAMATICA:

$$\begin{array}{l} S \rightarrow aABe \\ A \rightarrow Abc \mid b \\ B \rightarrow d \end{array}$$

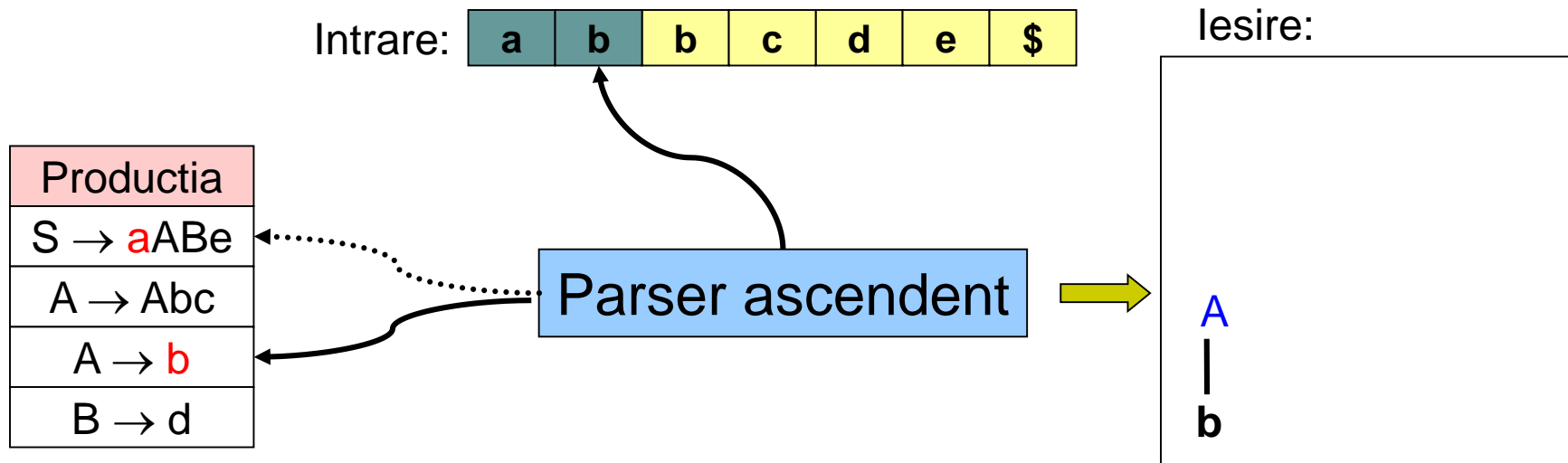
Vrem sa parsam sirul de Intrare **abbcd**e.

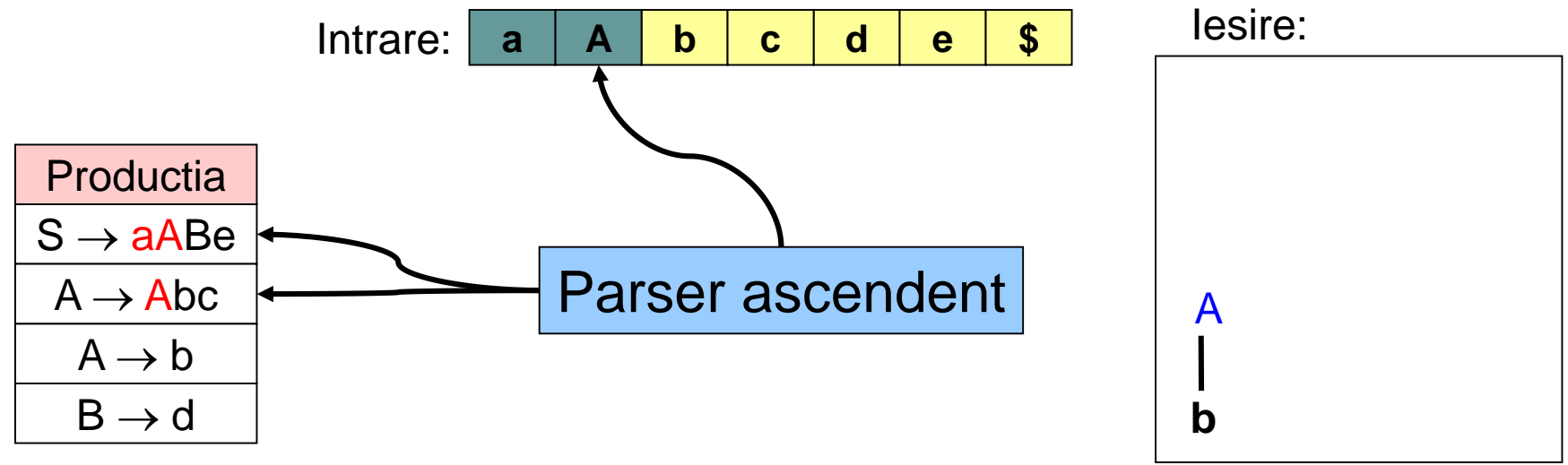
Exemplu de parser ascendent

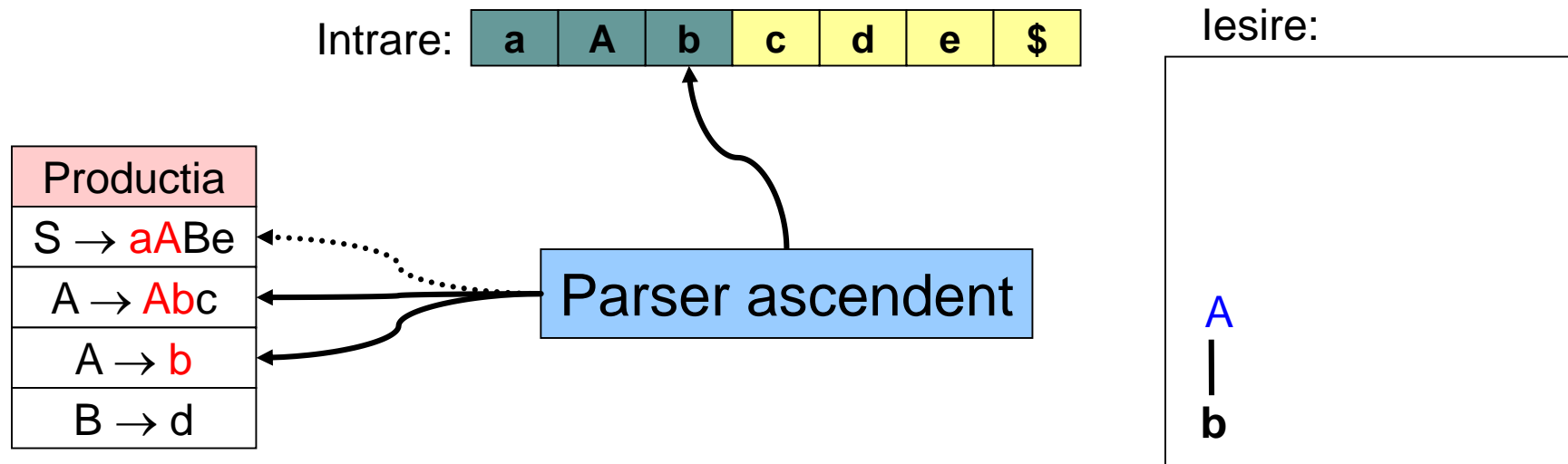
Exemplu de parser ascendent

Exemplu de parser ascendent

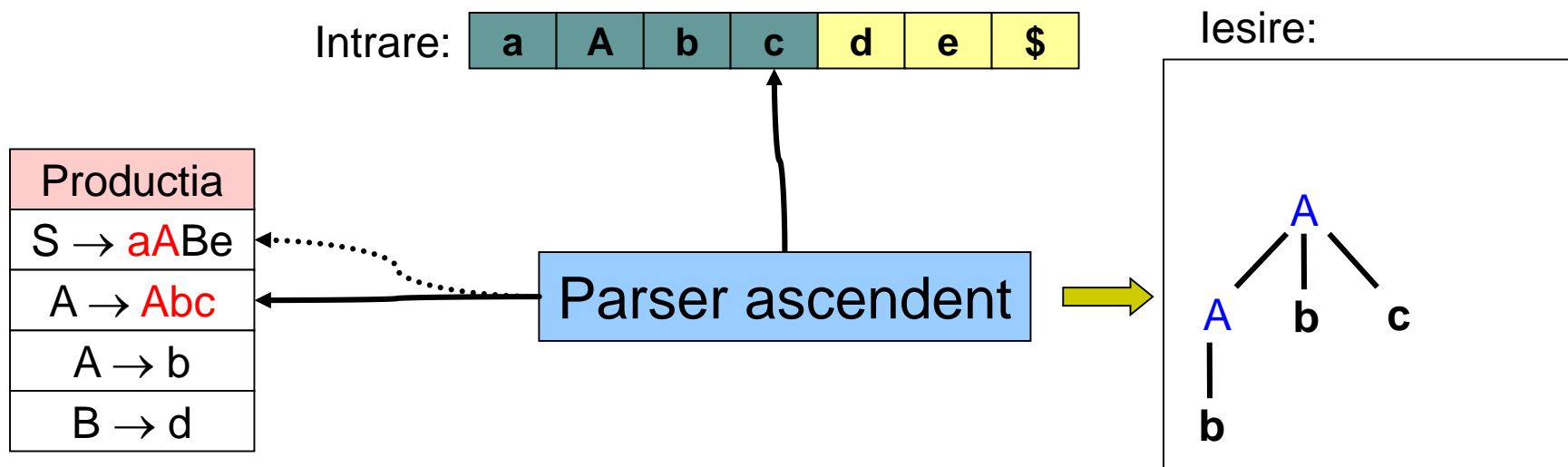

Exemplu de parser ascendent

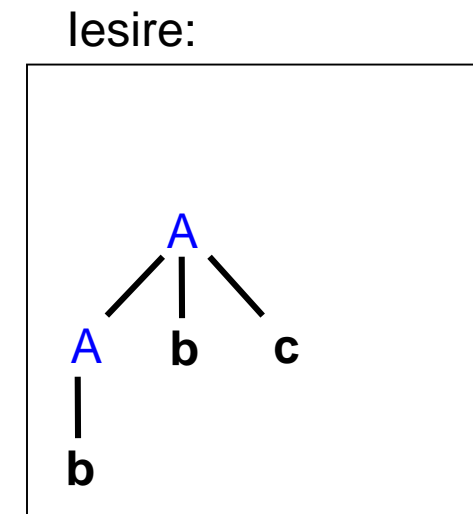
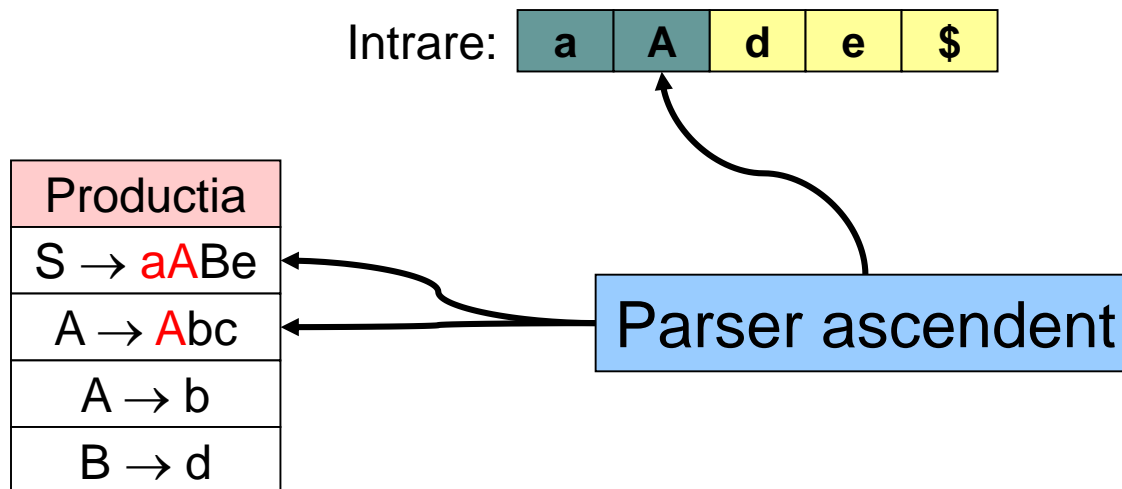

Nu reducem in acest exemplu. Un parser ar reduce, s-ar impotmoli si ar trebui sa faca backtracking!

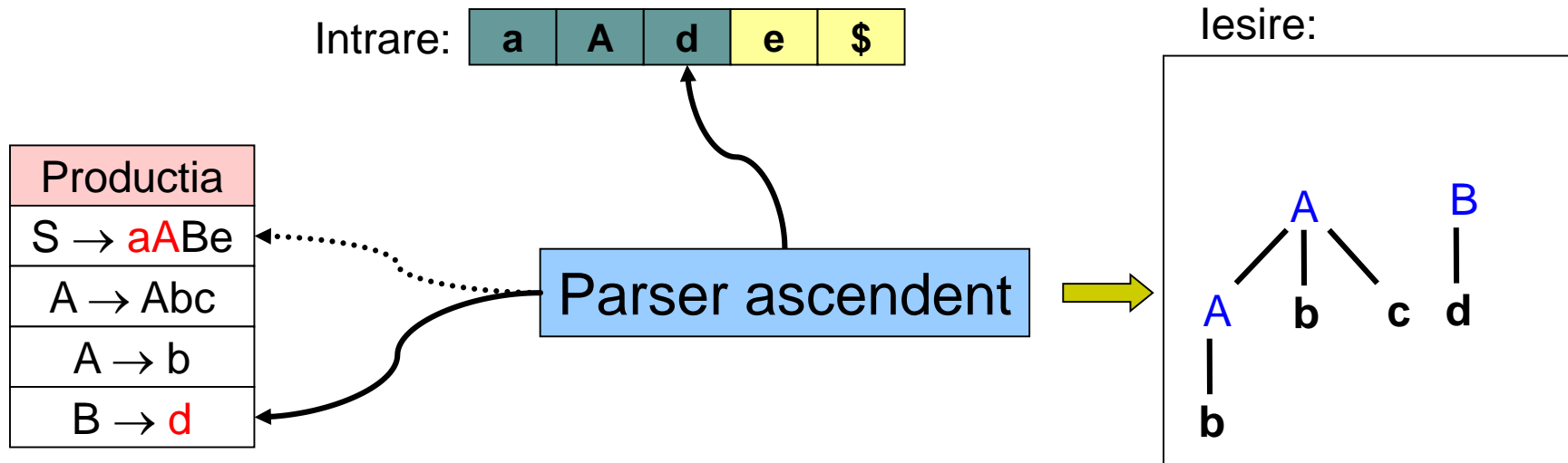
Exemplu de parser ascendent

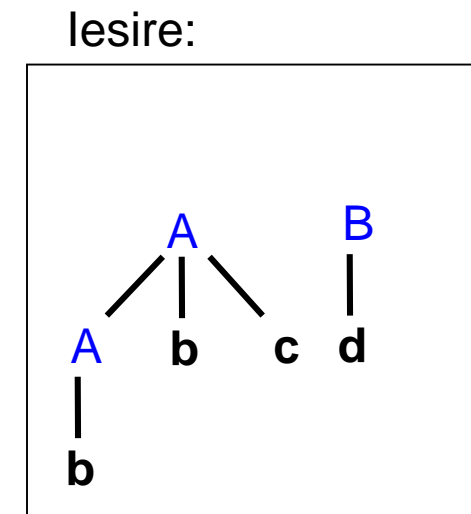
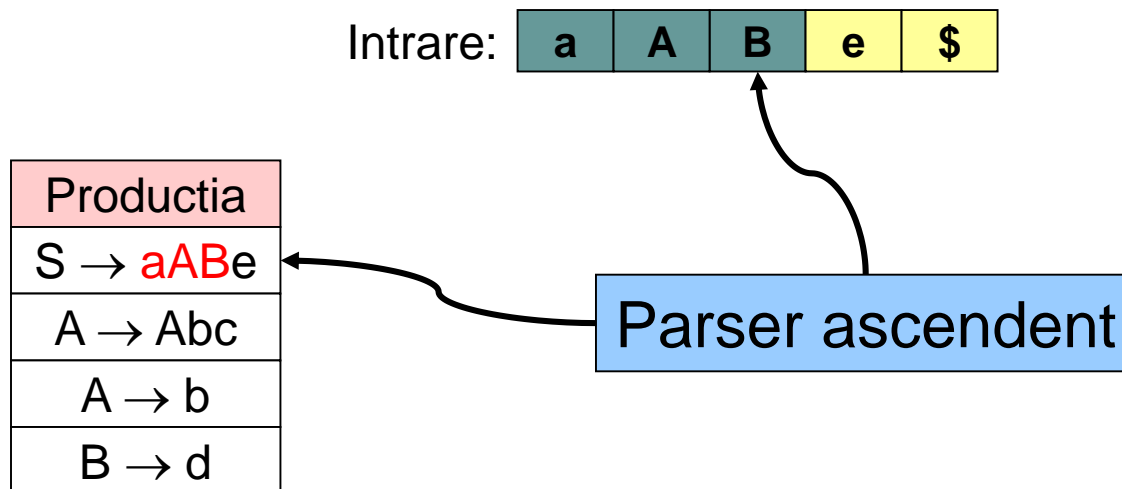
Exemplu de parser ascendent

Exemplu de parser ascendent

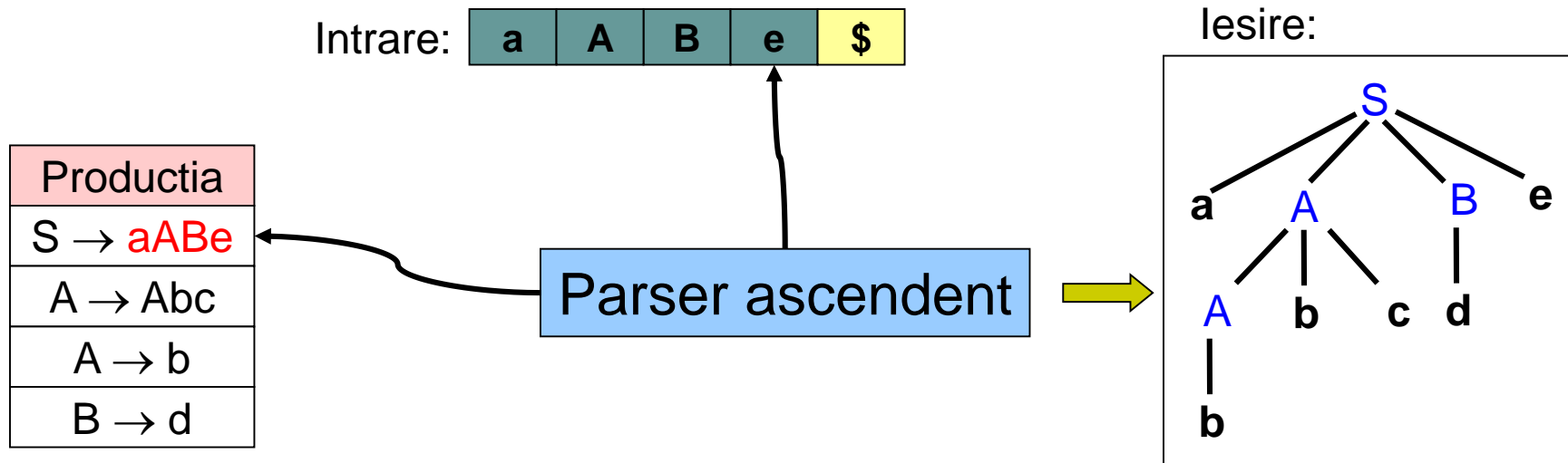

Exemplu de parser ascendent

Exemplu de parser ascendent

Exemplu de parser ascendent

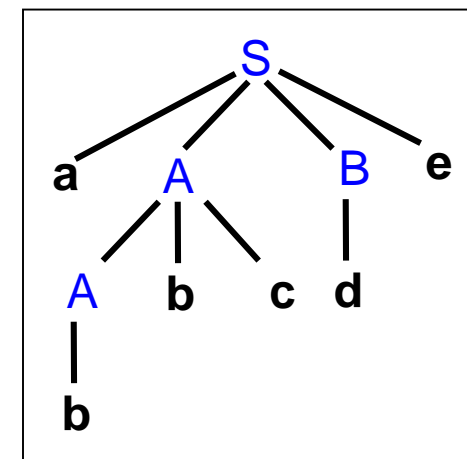
Productia
$S \rightarrow aABe$
$A \rightarrow Abc$
$A \rightarrow b$
$B \rightarrow d$

Intrare:

S	\$
---	----

Parser ascendent

Iesire:

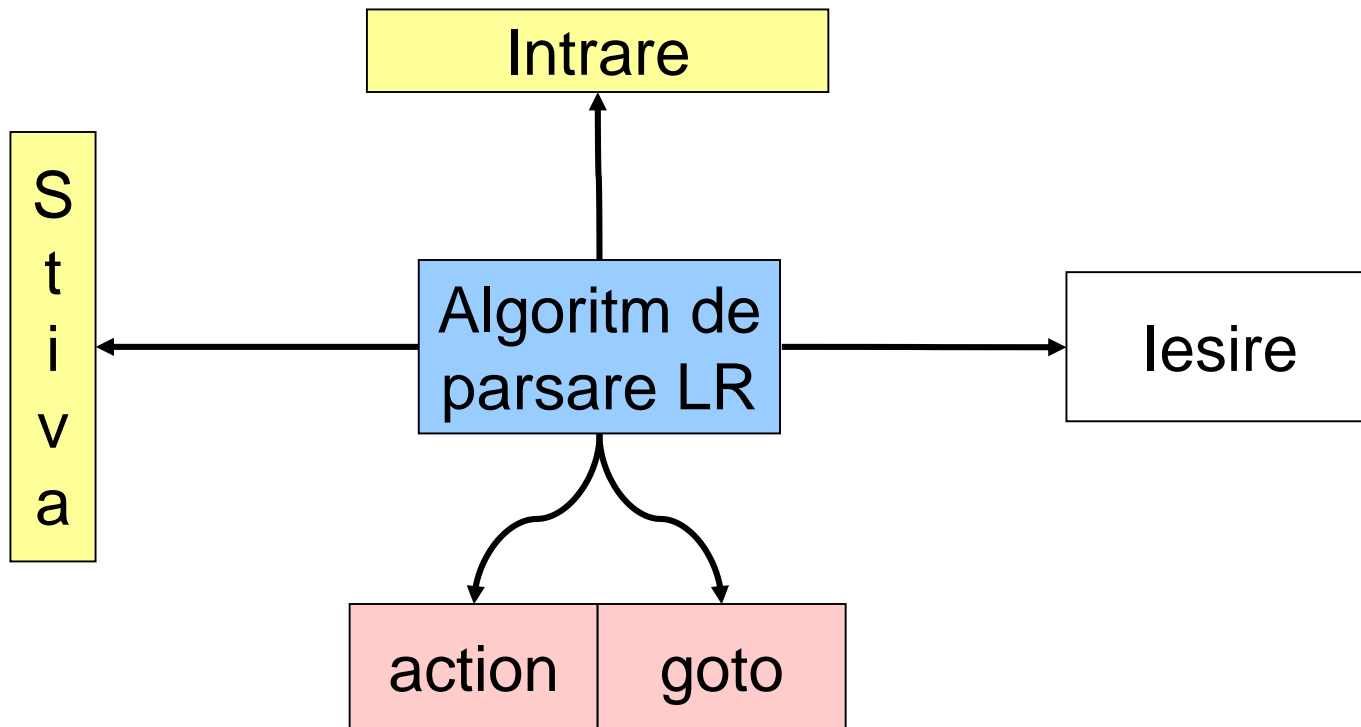
Acest parser este cunoscut ca **Parser LR** fiindca scaneaza Intrarea "**Left to right**", si construieste "**Rightmost derivation**" in ordine inversa.

Exemplu de parser ascendent

Scanarea Productiilor pentru a detecta potrivirea cu subsiruri din Intrare, si backtrackingul face metoda din exemplul precedent foarte ineficienta.

Se poate mai bine?

Exemplu de parser LR

Exemplu de parser LR

Urmatoarea GRAMATICA:

- (1) $E \rightarrow E + T$
- (2) $E \rightarrow T$
- (3) $T \rightarrow T * F$
- (4) $T \rightarrow F$
- (5) $F \rightarrow (E)$
- (6) $F \rightarrow id$

Poate fi parsata cu urmatoarele
tabele 'action' si 'goto'

State	action						goto		
	id	+	*	(	)	\$	E	T	F
0	s5			s4			1	2	3
1		s6				acc			
2		r2	s7		r2	r2			
3		r4	r4		r4	r4			
4	s5			s4			8	2	3
5		r6	r6		r6	r6			
6	s5			s4				9	3
7	s5			s4					10
8		s6			s11				
9		r1	s7		r1	r1			
10		r3	r3		r3	r3			
11		r5	r5		r5	r5			

GRAMATICA:

- (1) $E \rightarrow E + T$
- (2) $E \rightarrow T$
- (3) $T \rightarrow T * F$
- (4) $T \rightarrow F$
- (5) $F \rightarrow (E)$
- (6) $F \rightarrow id$

Exemplu de parser LR

Intrare:

id	+	id	*	id	\$
----	---	----	---	----	----

Iesire:

Stiva:

0

LR Parsing Program

State	action						goto		
	id	+	*	(	)	\$	E	T	F
0	s5			s4			1	2	3
1		s6				acc			
2		r2	s7		r2	r2			
3		r4	r4		r4	r4			
4	s5			s4			8	2	3
5		r6	r6		r6	r6			
6	s5			s4				9	3
7	s5			s4					10
8		s6			s11				
9		r1	s7		r1	r1			
10		r3	r3		r3	r3			
11		r5	r5		r5	r5			

GRAMATICA:

- (1) $E \rightarrow E + T$
- (2) $E \rightarrow T$
- (3) $T \rightarrow T * F$
- (4) $T \rightarrow F$
- (5) $F \rightarrow (E)$
- (6) $F \rightarrow id$

Exemplu de parser LR

Intrare:

id	*	id	+	id	\$
----	---	----	---	----	----

Iesire:

Stiva:

5
id
0

LR Parsing Program

State	action						goto		
	id	+	*	(	)	\$	E	T	F
0	s5			s4			1	2	3
1		s6				acc			
2		r2	s7		r2	r2			
3		r4	r4		r4	r4			
4	s5			s4			8	2	3
5		r6	r6		r6	r6			
6	s5			s4				9	3
7	s5			s4					10
8		s6			s11				
9		r1	s7		r1	r1			
10		r3	r3		r3	r3			
11		r5	r5		r5	r5			

F   id

GRAMATICA:

- (1) $E \rightarrow E + T$
- (2) $E \rightarrow T$
- (3) $T \rightarrow T * F$
- (4) $T \rightarrow F$
- (5) $F \rightarrow (E)$
- (6) $F \rightarrow id$

Exemplu de parser LR

Intrare:

id	*	id	+	id	\$
----	---	----	---	----	----

Iesire:

Stiva:

0

LR Parsing Program

F
|
id

State	action						goto		
	id	+	*	(	)	\$	E	T	F
0	s5			s4			1	2	3
1		s6				acc			
2		r2	s7		r2	r2			
3		r4	r4		r4	r4			
4	s5			s4			8	2	3
5		r6	r6		r6	r6			
6	s5			s4				9	3
7	s5			s4					10
8		s6			s11				
9		r1	s7		r1	r1			
10		r3	r3		r3	r3			
11		r5	r5		r5	r5			

GRAMATICA:

- (1) $E \rightarrow E + T$
- (2) $E \rightarrow T$
- (3) $T \rightarrow T * F$
- (4) $T \rightarrow F$**
- (5) $F \rightarrow (E)$
- (6) $F \rightarrow id$

Exemplu de parser LR

Intrare:

id	*	id	+	id	\$
----	---	----	---	----	----

Iesire:

Stiva:

3
F
0

LR Parsing Program

State	action						goto		
	id	+	*	(	)	\$	E	T	F
0	s5			s4			1	2	3
1		s6				acc			
2		r2	s7		r2	r2			
3		r4	r4		r4	r4			
4	s5			s4			8	2	3
5		r6	r6		r6	r6			
6	s5			s4				9	3
7	s5			s4					10
8		s6			s11				
9		r1	s7		r1	r1			
10		r3	r3		r3	r3			
11		r5	r5		r5	r5			

T
|
F
|
id

GRAMATICA:

- (1) $E \rightarrow E + T$
- (2) $E \rightarrow T$
- (3) $T \rightarrow T * F$
- (4) $T \rightarrow F$
- (5) $F \rightarrow (E)$
- (6) $F \rightarrow id$

Exemplu de parser LR

Intrare:

id	*	id	+	id	\$
----	---	----	---	----	----

Stiva:

0

LR Parsing Program

Iesire:

T

|

F

|

id

State	action						goto		
	id	+	*	(	)	\$	E	T	F
0	s5			s4			1	2	3
1		s6				acc			
2		r2	s7		r2	r2			
3		r4	r4		r4	r4			
4	s5			s4			8	2	3
5		r6	r6		r6	r6			
6	s5			s4				9	3
7	s5			s4					10
8		s6			s11				
9		r1	s7		r1	r1			
10		r3	r3		r3	r3			
11		r5	r5		r5	r5			

GRAMATICA:

- (1) $E \rightarrow E + T$
- (2) $E \rightarrow T$
- (3) $T \rightarrow T * F$
- (4) $T \rightarrow F$
- (5) $F \rightarrow (E)$
- (6) $F \rightarrow id$

Exemplu de parser LR

Intrare:

id	*	id	+	id	\$
----	---	----	---	----	----

Iesire:

Stiva:

2
T
0

LR Parsing Program

State	action						goto		
	id	+	*	(	)	\$	E	T	F
0	s5			s4			1	2	3
1		s6				acc			
2		r2	s7		r2	r2			
3		r4	r4		r4	r4			
4	s5			s4			8	2	3
5		r6	r6		r6	r6			
6	s5			s4				9	3
7	s5			s4					10
8		s6			s11				
9		r1	s7		r1	r1			
10		r3	r3		r3	r3			
11		r5	r5		r5	r5			

<div style="display: flex; align-items: center; justify-content: center;"> T   F   id </div>

GRAMATICA:

- (1) $E \rightarrow E + T$
- (2) $E' \rightarrow T$
- (3) $T \rightarrow T * F$
- (4) $T \rightarrow F$
- (5) $F \rightarrow (E)$
- (6) $F \rightarrow id$

Exemplu de parser LR

Intrare:

id	*	id	+	id	\$
----	---	----	---	----	----

Iesire:

Stiva:

7
*
2
T
0

LR Parsing Program

State	action						goto		
	id	+	*	(	)	\$	E	T	F
0	s5			s4			1	2	3
1		s6				acc			
2		r2	s7		r2	r2			
3		r4	r4		r4	r4			
4	s5			s4			8	2	3
5		r6	r6		r6	r6			
6	s5			s4				9	3
7	s5			s4					10
8		s6			s11				
9		r1	s7		r1	r1			
10		r3	r3		r3	r3			
11		r5	r5		r5	r5			

T
|
F
|
id

GRAMATICA:

- (1) $E \rightarrow E + T$
- (2) $E' \rightarrow T$
- (3) $T \rightarrow T * F$
- (4) $T \rightarrow F$
- (5) $F \rightarrow (E)$
- (6) $F \rightarrow id$

Exemplu de parser LR

Intrare:

id	*	id	+	id	\$
----	---	----	---	----	----

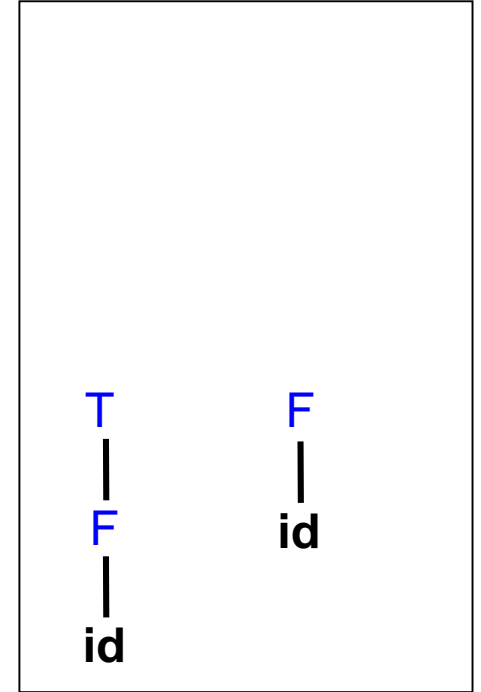
Iesire:

Stiva:

5
id
7
*
2
T
0

LR Parsing Program

State	action						goto		
	id	+	*	(	)	\$	E	T	F
0	s5			s4			1	2	3
1		s6				acc			
2		r2	s7		r2	r2			
3		r4	r4		r4	r4			
4	s5			s4			8	2	3
5		r6	r6		r6	r6			
6	s5			s4				9	3
7	s5			s4					10
8		s6			s11				
9		r1	s7		r1	r1			
10		r3	r3		r3	r3			
11		r5	r5		r5	r5			

GRAMATICA:

- (1) $E \rightarrow E + T$
- (2) $E' \rightarrow T$
- (3) $T \rightarrow T * F$
- (4) $T \rightarrow F$
- (5) $F \rightarrow (E)$
- (6) $F \rightarrow id$

Exemplu de parser LR

Intrare:

id	*	id	+	id	\$
----	---	----	---	----	----

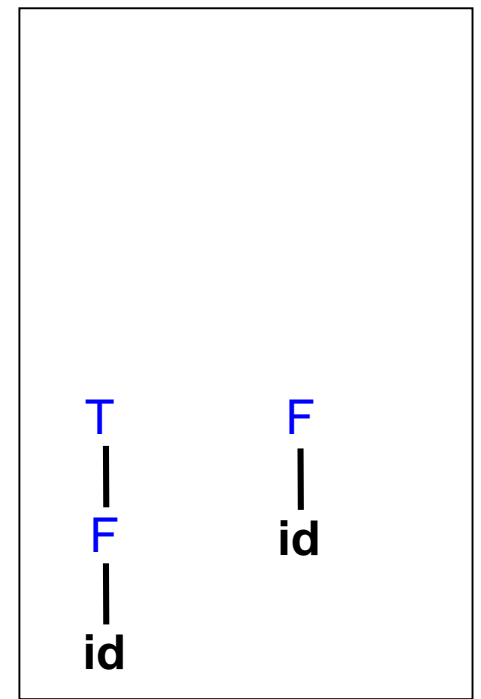
Iesire:

Stiva:

7
*
2
T
0

LR Parsing Program

State	action						goto		
	id	+	*	(	)	\$	E	T	F
0	s5			s4			1	2	3
1		s6				acc			
2		r2	s7		r2	r2			
3		r4	r4		r4	r4			
4	s5			s4			8	2	3
5		r6	r6		r6	r6			
6	s5			s4				9	3
7	s5			s4					10
8		s6			s11				
9		r1	s7		r1	r1			
10		r3	r3		r3	r3			
11		r5	r5		r5	r5			

GRAMATICA:

- (1) $E \rightarrow E + T$
- (2) $E' \rightarrow T$
- (3) $T \rightarrow T * F$
- (4) $T \rightarrow F$
- (5) $F \rightarrow (E)$
- (6) $F \rightarrow id$

Exemplu de parser LR

Intrare:

id	*	id	+	id	\$
----	---	----	---	----	----

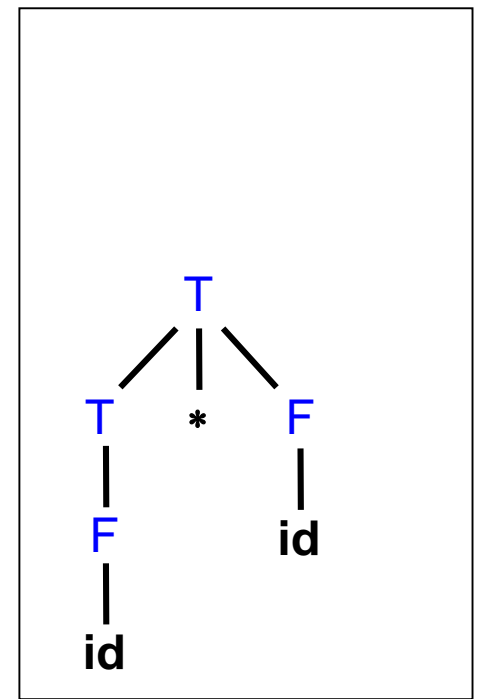
Iesire:

Stiva:

10
F
7
*
2
T
0

LR Parsing Program

State	action						goto		
	id	+	*	(	)	\$	E	T	F
0	s5			s4			1	2	3
1		s6				acc			
2		r2	s7		r2	r2			
3		r4	r4		r4	r4			
4	s5			s4			8	2	3
5		r6	r6		r6	r6			
6	s5			s4				9	3
7	s5			s4					10
8		s6			s11				
9		r1	s7		r1	r1			
10		r3	r3		r3	r3			
11		r5	r5		r5	r5			

GRAMATICA:

- (1) $E \rightarrow E + T$
- (2) $E \rightarrow T$
- (3) $T \rightarrow T * F$
- (4) $T \rightarrow F$
- (5) $F \rightarrow (E)$
- (6) $F \rightarrow id$

Exemplu de parser LR

Intrare:

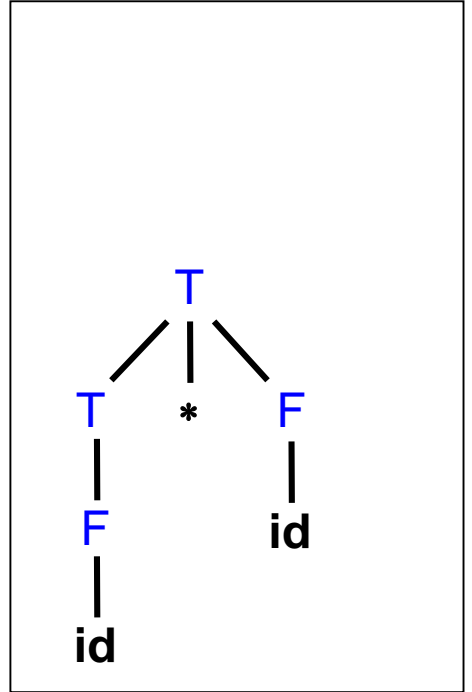
id	*	id	+	id	\$
----	---	----	---	----	----

Stiva:

0

LR Parsing Program

lesire:

State	action						goto		
	id	+	*	(	)	\$	E	T	F
0	s5			s4			1	2	3
1		s6				acc			
2		r2	s7		r2	r2			
3		r4	r4		r4	r4			
4	s5			s4			8	2	3
5		r6	r6		r6	r6			
6	s5			s4				9	3
7	s5			s4					10
8		s6			s11				
9		r1	s7		r1	r1			
10		r3	r3		r3	r3			
11		r5	r5		r5	r5			

GRAMATICA:

- (1) $E \rightarrow E + T$
- (2) $E \rightarrow T$
- (3) $T \rightarrow T * F$
- (4) $T \rightarrow F$
- (5) $F \rightarrow (E)$
- (6) $F \rightarrow id$

Exemplu de parser LR

Intrare:

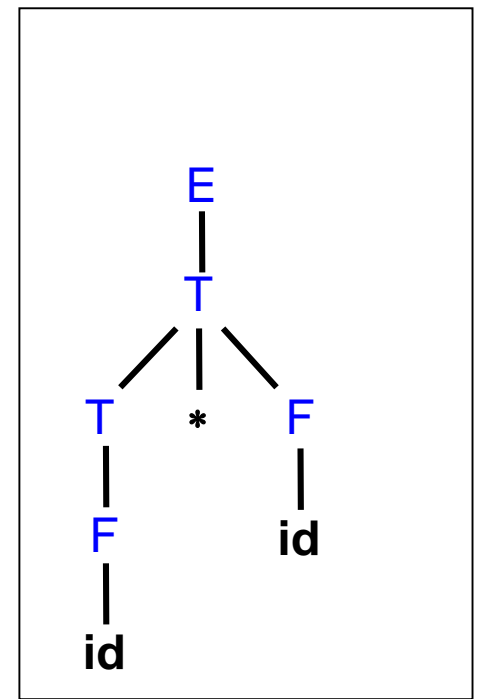
id	*	id	+	id	\$
----	---	----	---	----	----

Stiva:

2
T
0

LR Parsing Program

Iesire:

State	action						goto		
	id	+	*	(	)	\$	E	T	F
0	s5			s4			1	2	3
1		s6				acc			
2		r2	s7		r2	r2			
3		r4	r4		r4	r4			
4	s5			s4			8	2	3
5		r6	r6		r6	r6			
6	s5			s4				9	3
7	s5			s4					10
8		s6			s11				
9		r1	s7		r1	r1			
10		r3	r3		r3	r3			
11		r5	r5		r5	r5			

Exemplu de parser LR

GRAMATICA:

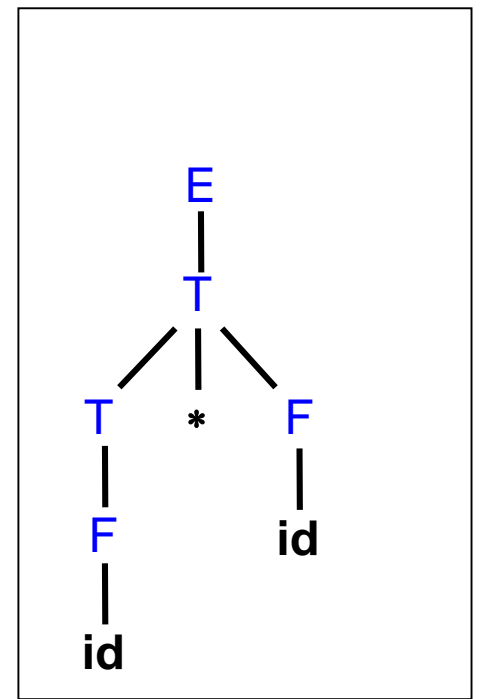
- (1) $E \rightarrow E + T$
- (2) $E \rightarrow T$
- (3) $T \rightarrow T * F$
- (4) $T \rightarrow F$
- (5) $F \rightarrow (E)$
- (6) $F \rightarrow id$

Intrare: id * id + id \$

Stiva: 0

LR Parsing Program

lesire:

State	action						goto		
	id	+	*	(	)	\$	E	T	F
0	s5			s4			1	2	3
1		s6				acc			
2		r2	s7		r2	r2			
3		r4	r4		r4	r4			
4	s5			s4			8	2	3
5		r6	r6		r6	r6			
6	s5			s4				9	3
7	s5			s4					10
8		s6			s11				
9		r1	s7		r1	r1			
10		r3	r3		r3	r3			
11		r5	r5		r5	r5			

GRAMATICA:

- (1) $E \rightarrow E + T$
- (2) $E' \rightarrow T$
- (3) $T \rightarrow T * F$
- (4) $T \rightarrow F$
- (5) $F \rightarrow (E)$
- (6) $F \rightarrow id$

Exemplu de parser LR

Intrare:

id	*	id	+	id	\$
----	---	----	---	----	----

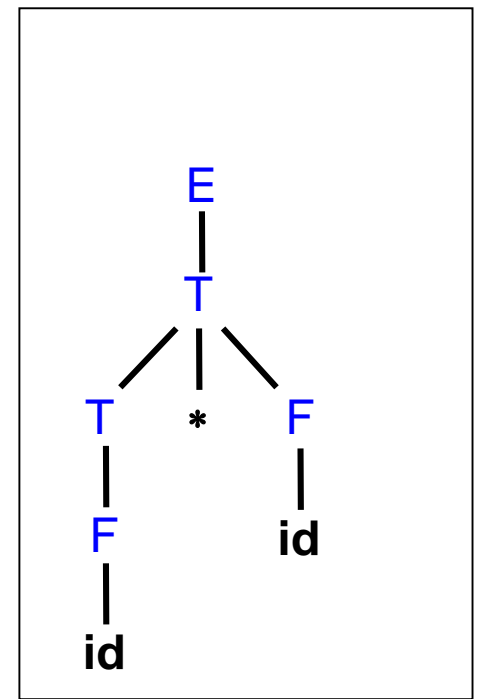
Stiva:

1
E
0

LR Parsing Program

State	action						goto		
	id	+	*	(	)	\$	E	T	F
0	s5			s4			1	2	3
1		s6				acc			
2		r2	s7		r2	r2			
3		r4	r4		r4	r4			
4	s5			s4			8	2	3
5		r6	r6		r6	r6			
6	s5			s4				9	3
7	s5			s4					10
8		s6			s11				
9		r1	s7		r1	r1			
10		r3	r3		r3	r3			
11		r5	r5		r5	r5			

lesire:

GRAMATICA:

- (1) $E \rightarrow E + T$
- (2) $E' \rightarrow T$
- (3) $T \rightarrow T * F$
- (4) $T \rightarrow F$
- (5) $F \rightarrow (E)$
- (6) $F \rightarrow id$

Exemplu de parser LR

Intrare:

id	*	id	+	id	\$
----	---	----	---	----	----

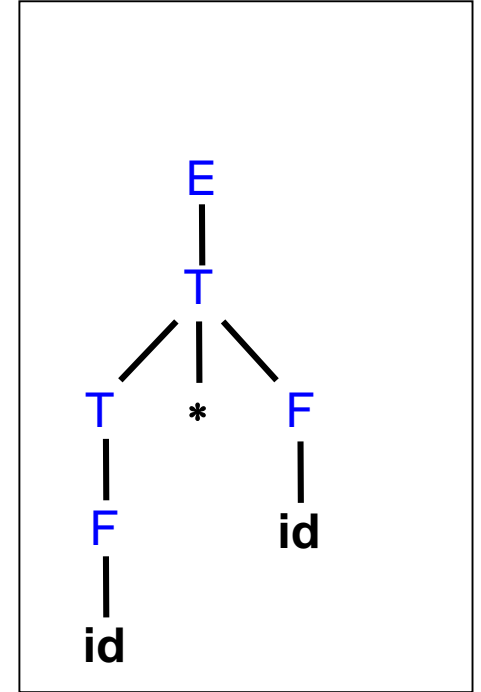
Stiva:

6
+
1
E
0

LR Parsing Program

State	action						goto		
	id	+	*	(	)	\$	E	T	F
0	s5			s4			1	2	3
1		s6				acc			
2		r2	s7		r2	r2			
3		r4	r4		r4	r4			
4	s5			s4			8	2	3
5		r6	r6		r6	r6			
6	s5			s4				9	3
7	s5			s4					10
8		s6			s11				
9		r1	s7		r1	r1			
10		r3	r3		r3	r3			
11		r5	r5		r5	r5			

Iesire:

GRAMATICA:

- (1) $E \rightarrow E + T$
- (2) $E' \rightarrow T$
- (3) $T \rightarrow T * F$
- (4) $T \rightarrow F$
- (5) $F \rightarrow (E)$
- (6) $F \rightarrow id$**

Exemplu de parser LR

Intrare: id * id + id \$

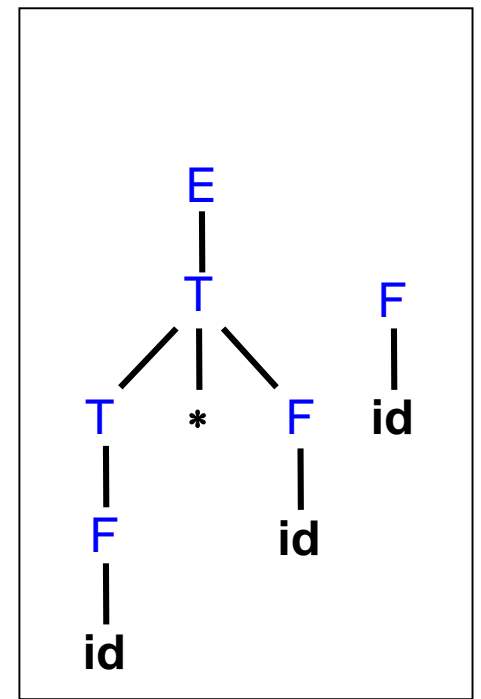
Stiva:

5
id
6
+
1
E
0

LR Parsing Program

State	action						goto		
	id	+	*	(	)	\$	E	T	F
0	s5			s4			1	2	3
1		s6				acc			
2		r2	s7		r2	r2			
3		r4	r4		r4	r4			
4	s5			s4			8	2	3
5		r6	r6		r6	r6			
6	s5			s4				9	3
7	s5			s4					10
8		s6			s11				
9		r1	s7		r1	r1			
10		r3	r3		r3	r3			
11		r5	r5		r5	r5			

iesire:

GRAMATICA:

- (1) $E \rightarrow E + T$
- (2) $E' \rightarrow T$
- (3) $T \rightarrow T * F$
- (4) $T \rightarrow F$
- (5) $F \rightarrow (E)$
- (6) $F \rightarrow id$**

Exemplu de parser LR

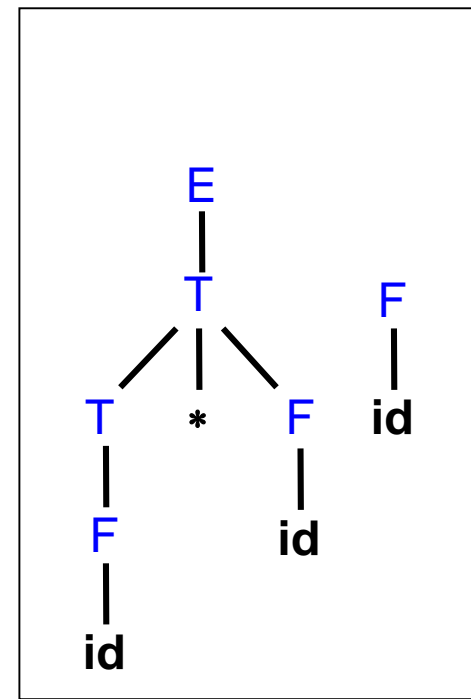
Intrare: **id** * **id** + **id** \$

Iesire:

Stiva: **6**
+
1
E
0

LR Parsing Program

State	action						goto		
	id	+	*	(	)	\$	E	T	F
0	s5			s4			1	2	3
1		s6				acc			
2		r2	s7		r2	r2			
3		r4	r4		r4	r4			
4	s5			s4			8	2	3
5		r6	r6		r6	r6			
6	s5			s4				9	3
7	s5			s4					10
8		s6			s11				
9		r1	s7		r1	r1			
10		r3	r3		r3	r3			
11		r5	r5		r5	r5			

GRAMATICA:

- (1) $E \rightarrow E + T$
- (2) $E' \rightarrow T$
- (3) $T \rightarrow T * F$
- (4) $T \rightarrow F$
- (5) $F \rightarrow (E)$
- (6) $F \rightarrow id$

Exemplu de parser LR

Intrare: id * id + id \$

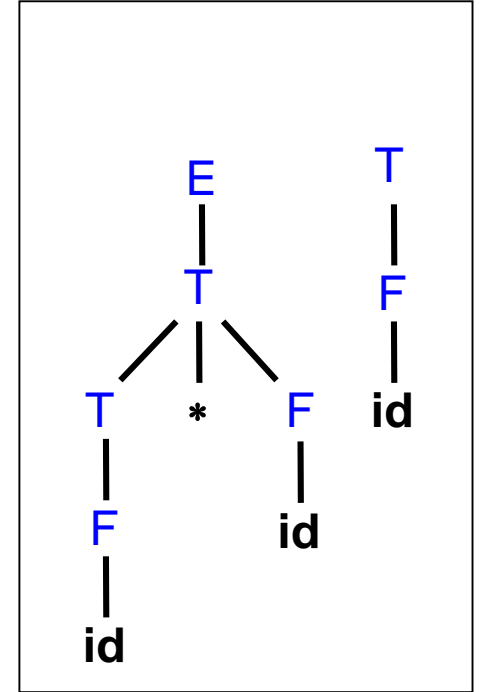
Stiva:

3
F
6
+
1
E
0

LR Parsing Program

State	action						goto		
	id	+	*	(	)	\$	E	T	F
0	s5			s4			1	2	3
1		s6				acc			
2		r2	s7		r2	r2			
3		r4	r4		r4	r4			
4	s5			s4			8	2	3
5		r6	r6		r6	r6			
6	s5			s4				9	3
7	s5			s4					10
8		s6			s11				
9		r1	s7		r1	r1			
10		r3	r3		r3	r3			
11		r5	r5		r5	r5			

Iesire:

GRAMATICA:

- (1) $E \rightarrow E + T$
- (2) $E' \rightarrow T$
- (3) $T \rightarrow T * F$
- (4) $T \rightarrow F$
- (5) $F \rightarrow (E)$
- (6) $F \rightarrow id$

Exemplu de parser LR

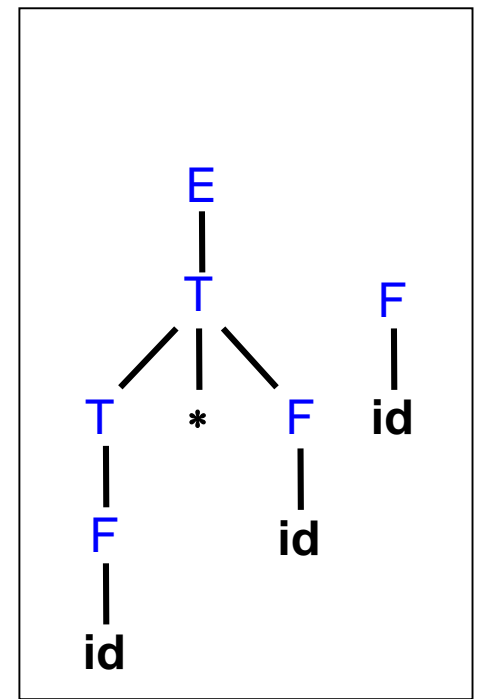
Intrare: id * id + id \$

Stiva: 6
+
1
E
0

LR Parsing Program

State	action						goto		
	id	+	*	(	)	\$	E	T	F
0	s5			s4			1	2	3
1		s6				acc			
2		r2	s7		r2	r2			
3		r4	r4		r4	r4			
4	s5			s4			8	2	3
5		r6	r6		r6	r6			
6	s5			s4				9	3
7	s5			s4					10
8		s6			s11				
9		r1	s7		r1	r1			
10		r3	r3		r3	r3			
11		r5	r5		r5	r5			

Iesire:

GRAMATICA:

- (1) $E \rightarrow E + T$
- (2) $E' \rightarrow T$
- (3) $T \rightarrow T * F$
- (4) $T \rightarrow F$
- (5) $F \rightarrow (E)$
- (6) $F \rightarrow id$

Exemplu de parser LR

Intrare: id * id + id \$

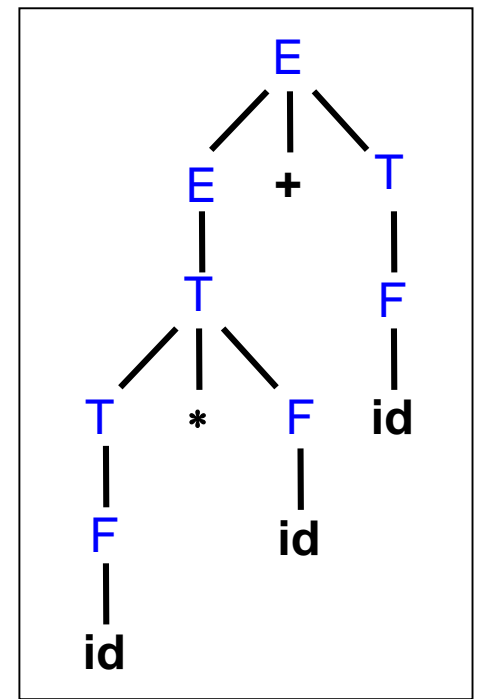
Stiva:

9
T
6
+
1
E
0

LR Parsing Program

State	action						goto		
	id	+	*	(	)	\$	E	T	F
0	s5			s4			1	2	3
1		s6				acc			
2		r2	s7		r2	r2			
3		r4	r4		r4	r4			
4	s5			s4			8	2	3
5		r6	r6		r6	r6			
6	s5			s4				9	3
7	s5			s4					10
8		s6			s11				
9		r1	s7		r1	r1			
10		r3	r3		r3	r3			
11		r5	r5		r5	r5			

lesire:

Exemplu de parser LR

GRAMATICA:

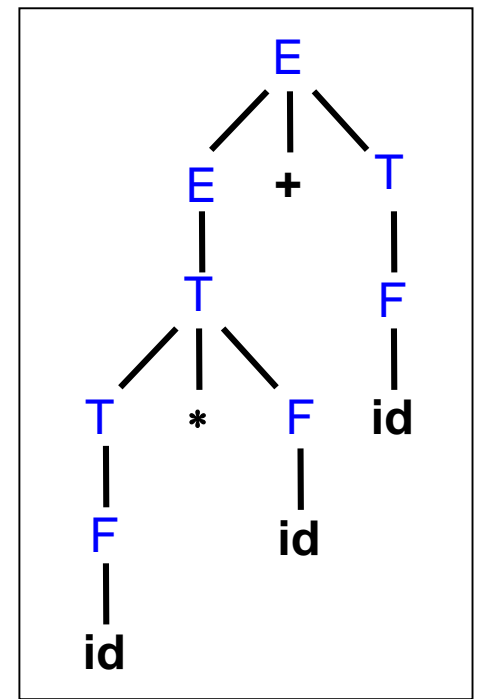
- (1) $E \rightarrow E + T$
- (2) $E \rightarrow T$
- (3) $T \rightarrow T * F$
- (4) $T \rightarrow F$
- (5) $F \rightarrow (E)$
- (6) $F \rightarrow id$

Intrare: id * id + id \$

Stiva: 0

LR Parsing Program

lesire:

State	action						goto		
	id	+	*	(	)	\$	E	T	F
0	s5			s4			1	2	3
1		s6				acc			
2		r2	s7		r2	r2			
3		r4	r4		r4	r4			
4	s5			s4			8	2	3
5		r6	r6		r6	r6			
6	s5			s4				9	3
7	s5			s4					10
8		s6			s11				
9		r1	s7		r1	r1			
10		r3	r3		r3	r3			
11		r5	r5		r5	r5			

GRAMATICA:

- (1) $E \rightarrow E + T$
- (2) $E' \rightarrow T$
- (3) $T \rightarrow T * F$
- (4) $T \rightarrow F$
- (5) $F \rightarrow (E)$
- (6) $F \rightarrow id$

Exemplu de parser LR

Intrare: **id** * **id** + **id** **\$**

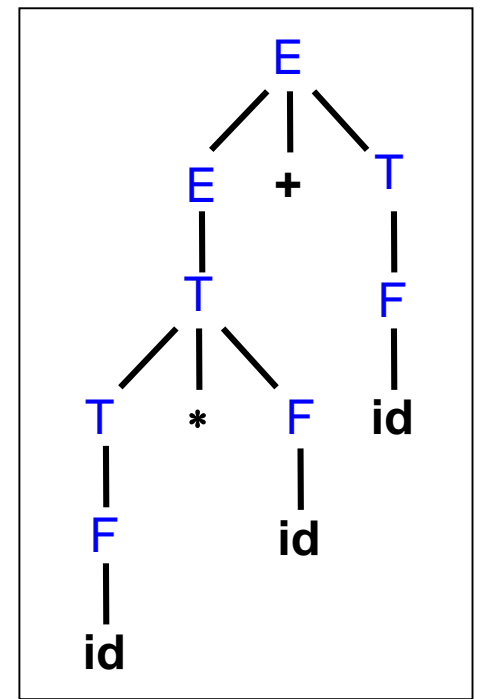
Stiva:

1
E
0

LR Parsing Program

State	action						goto		
	id	+	*	(	)	\$	E	T	F
0	s5			s4			1	2	3
1		s6				acc			
2		r2	s7		r2	r2			
3		r4	r4		r4	r4			
4	s5			s4			8	2	3
5		r6	r6		r6	r6			
6	s5			s4				9	3
7	s5			s4					10
8		s6			s11				
9		r1	s7		r1	r1			
10		r3	r3		r3	r3			
11		r5	r5		r5	r5			

lesire:

Construirea tabelelor de parsare

Toate parserele LR folosesc acelasi algoritm pe care l-am aratat in slide-urile precedente.

Diferentierea intre ele se face prin tabelele action si goto

Simple LR (SLR): merge pe cele mai putine GRAMATICI, dar e cel mai usor de implementat (AhoSethiUllman pp. 221-230).

Canonical LR: merge pe cele mai multe GRAMATICI, dar e cel mai greu de implementat. Imparte starile cand e necesar pentru a preveni reduceri care ar bloca parserul. (AhoSethiUllman pp. 230-236).

Lookahead LR (LALR): merge pe majoritatea constructiilor sintactice folosite in limbajele de programare, dar produce tabele mult mai mici decat Canonical LR.

(AhoSethiUllman pp. 236-247).

Analiza sintactica Shift-Reduce

- Actiunile analizatorului : o secventa de operatii **shift** si **reduce**
- Starea analizatorului : O stiva de terminali si neterminali, si o stiva de stari
- Pasul curent in analiza e dat atat de stiva cat si de banda de intrare

Actiuni Shift-Reduce

- Parsarea e o secventa de actiuni shift si reduce
- Shift: muta token-ul de look-ahead pe stiva

stiva	intrare	actiune
(	1+2+(3+4))+5	shift 1
(1	+2+(3+4))+5	

- Reduce: Inlocuieste simbolurile β din varful stivei cu simbolul neterminal X din partea stanga a productiei $X \rightarrow \beta$ (adica: pop β , push X)

stiva	intrare	actiune
<u>(S+E</u>	+(3+4))+5	reduce $S \rightarrow S + E$
(S	+(3+4))+5	

Analiza Shift-Reduce

$$S \rightarrow S + E \mid E$$

$$E \rightarrow \text{num} \mid (S)$$

derivarea

(1+2+(3+4))+5
 (1+2+(3+4))+5
 (1+2+(3+4))+5
 (E+2+(3+4))+5
 (S+2+(3+4))+5
 (S+2+(3+4))+5
 (S+2+(3+4))+5
 (S+E+(3+4))+5
 (S+(3+4))+5
 (S+(3+4))+5
 (S+(3+4))+5
 (S+(3+4))+5

stiva

(
 (1
 (E
 (S
 (S+
 (S+2
 (S+E
 (S
 (S+
 (S+(
 (S+(3

sir de intrare

(1+2+(3+4))+5
 1+2+(3+4))+5
 +2+(3+4))+5
 +2+(3+4))+5
 +2+(3+4))+5
 2+(3+4))+5
 +(3+4))+5
 +(3+4))+5
 +(3+4))+5
 (3+4))+5
 3+4))+5
 +4))+5

actiune

shift
 shift
 reduce $E \rightarrow \text{num}$
 reduce $S \rightarrow E$
 shift
 shift
 reduce $E \rightarrow \text{num}$
 reduce $S \rightarrow S+E$
 shift
 shift
 shift
 reduce $E \rightarrow \text{num}$

...

Probleme (selectarea actiunii)

- De unde stim ce actiune sa aplicam: shift sau reduce? Si cu ce regula sa reducem?
  - Uneori putem reduce dar nu e bine sa o facem – am ajunge cu analiza intr-un punct mort (sau nu am respecta precedenta operatorilor)
  - Uneori putem reduce stiva in mai multe feluri, nu intr-un singur fel

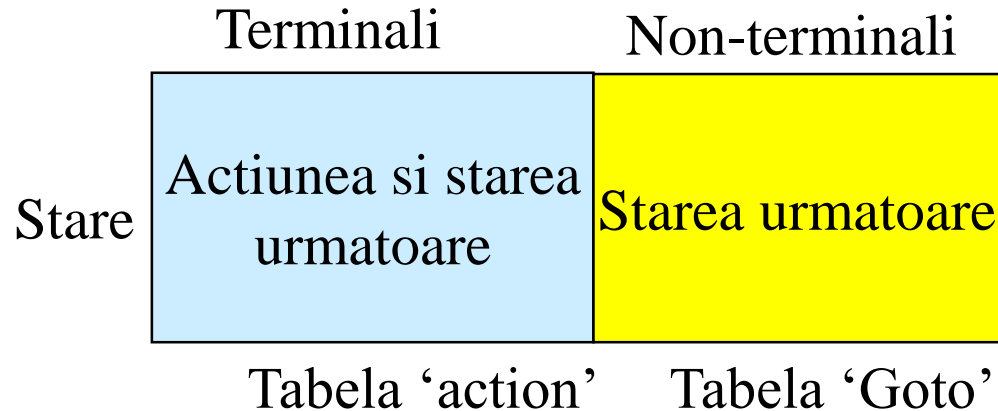
Selectarea actiunii

- Starea curenta:
  - stiva β
  - simbolul look-ahead b
  - exista productia $X \rightarrow \gamma$, si stiva e de forma $\beta = \alpha\gamma$
- Ar trebui analizorul sa:
  - Shifteze b pe stiva, transformand-o in βb ?
  - Reduca aplicand productia $X \rightarrow \gamma$, presupunand ca stiva e de forma $\beta = \alpha\gamma$ - si sa o transforme astfel in αX ?
- Decizie in functie de b și de prefixul α
  - α e diferit pentru productii diferite, deoarece partea dreapta a productiilor (γ -urile) poate avea lungimi diferite

Algoritmul de parsare LR

- Mecanismul de baza
  - Folosim un set de stari ale parser-ului
  - Folosim o stiva de stari (eventual, alternam simboluri cu stari)
    - De ex., 1 (6 S 10 + 5 (verde = stari)
  - Folosim tabela de parsare pentru:
    - A determina ce actiune se aplica (shift/reduce)
    - A determina starea urmatoare
- Actiunile analizatorului pot fi determinate cu exactitate din tabellele de parsare

Tabela de parsare LR

- Algoritm: ne uitam la starea curenta S si terminalul C de la intrare
  - Daca $Action[S,C] = s(S')$ atunci 'shift' si trece in S' :
    - push(C), push(S')
  - Daca $Action[S,C] = X \rightarrow \alpha$ atunci 'reduce':
    - pop($2 * |\alpha|$), $S' = top()$, push(X), push($Goto[S',X]$)

Gramatici LR(k)

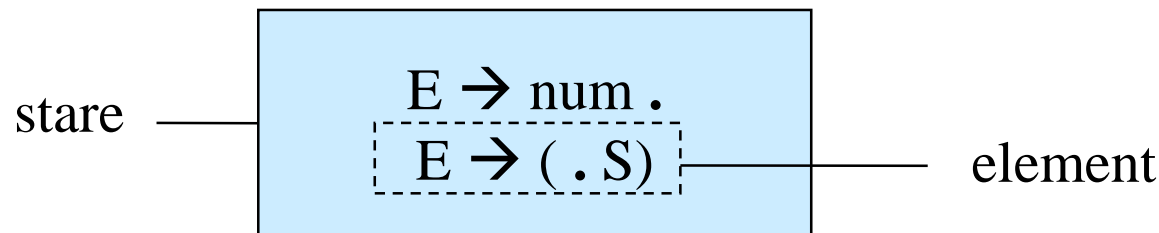
- LR(k) = Left-to-right scanning, right-most derivation, k lookahead tokens
- Cazurile principale
  - LR(0), LR(1)
  - Variante: SLR and LALR(1)
- Analizoarele pt. gramatici LR(0):
  - Aleg shift/reduce fara sa se uite la lookahead
  - Incepem cu ele, caci ne vor ajuta sa intelegem parsarea shift-reduce

Construirea tableleor de parsare LR(0)

- Pentru a construi tabela de parsare:
  - Se definesc starile analizorului
  - Se construiește un AFD care descrie tranzițiile dintre stări
  - Se folosește AFD pt. a construi tabela de parsare
- Fiecare stare LR(0) e un set de elemente LR(0)
  - Un element LR(0): $X \rightarrow \alpha \cdot \beta$ unde $X \rightarrow \alpha\beta$ e o producție din gramatică
  - Elementele LR(0) urmăresc progresul tuturor producțiilor care ar putea urma
  - Elementul $X \rightarrow \alpha \cdot \beta$ abstractizează faptul că parser-ul are deja șirul α în vârful stivei

Exemplu de stare LR(0)

- Un element LR(0) e o productie din gramatica cu un separator "." unde va in partea dreapta a productiei

- Subsirul de dinainte de "." e deja pe stiva (inceputul unui posibil sir γ ce urmeaza a fi 'redus')
- Subsirul de dupa "." ne indica ce am putea intalni in continuare

Intrebare

Pentru productia,

$E \rightarrow \text{num} \mid (S)$

Doua elemente LR(0) sunt:

$E \rightarrow \text{num} \cdot$

$E \rightarrow (\cdot S)$

Mai sunt si altele? Daca da, care? Daca nu, de ce?

Gramatica LR(0)

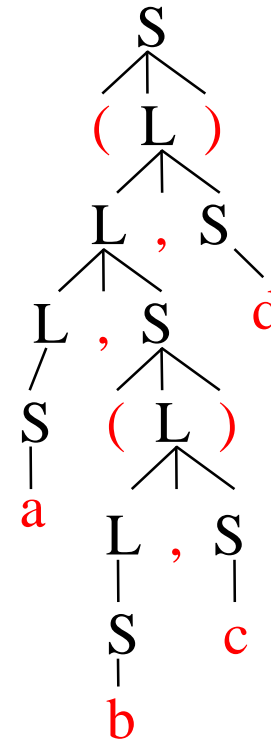
- Gramatica listelor imbricate

- $S \rightarrow (L) \mid id$
- $L \rightarrow S \mid L,S$

- Exemple:

- (a,b,c)
- ((a,b), (c,d), (e,f))
- (a, (b,c,d), ((f,g)))

Arbore de derivare pentru
(a, (b,c), d)

Starea de start si Inchiderile

- Starea de start
  - Extindem gramatica, cu productia $S' \rightarrow S$
  - Starea de start a AFD : $\text{Inchidere}(S' \rightarrow \cdot S)$
- Inchiderea unei multimi de elemente LR(0):
  - Incepem cu $\text{Inchidere}(S) = S$
  - Pentru fiecare element din S :
    - $X \rightarrow \alpha \cdot Y \beta$
    - Adauga toate elementele LR(0) de forma $Y \rightarrow \cdot \gamma$, pentru toate productiile $Y \rightarrow \gamma$ din gramatica

Exemplu de inchidere

$S \rightarrow (L) \mid id$ $L \rightarrow S \mid L,S$

Elementul LR(0) “de start”

pentru AFD

$S' \rightarrow .S$

inchidere

$S' \rightarrow .S$

$S \rightarrow .(L)$

$S \rightarrow .id$

- Setul tuturor productiilor care ar putea fi ‘reduse’ in continuare
- Elementele adaugate au simbolul “.” la inceput:
nu avem inca tokeni pe stiva, pentru aceste productii.

Operatia 'Goto'

- Operatia Goto descrie tranzitiile intre starile automatului (care sunt multimi de elemente LR(0))
  - A nu se confunda cu tabela 'Goto'
- Algoritm: pentru starea S si y terminal/non-terminal
  - Daca elementul $[X \rightarrow \alpha \cdot y \beta]$ e in I, atunci
  - $\text{Goto}(I, y) \subseteq \text{Inchidere}([X \rightarrow \alpha y \cdot \beta])$

$S' \rightarrow \cdot S$
$S \rightarrow \cdot (L)$
$S \rightarrow \cdot id$

Goto(S, '(')

$\text{Inchidere}(\{ S \rightarrow (\cdot L) \})$

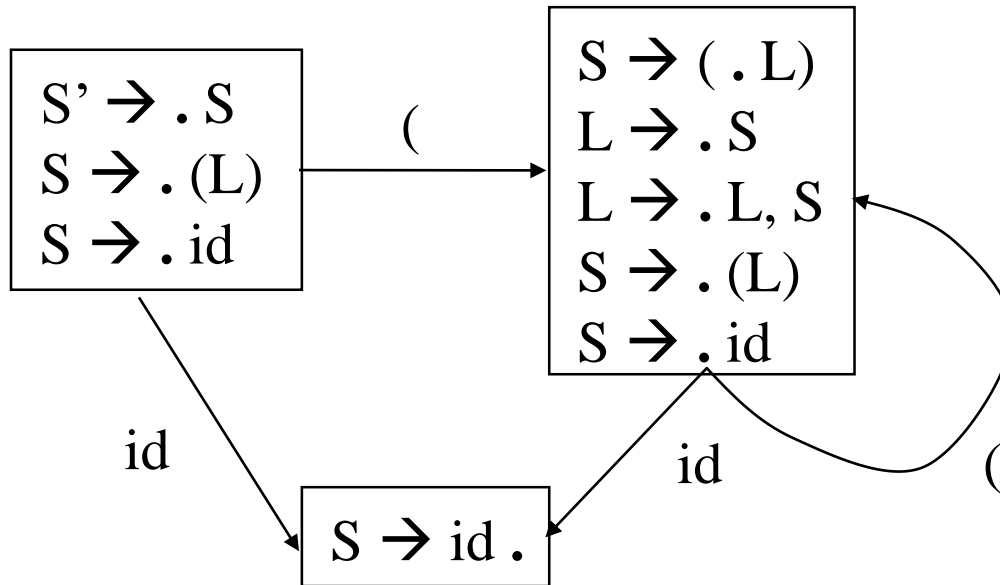
Intrebari

$E' \rightarrow E$
$E \rightarrow E + T \mid T$
$T \rightarrow T * F \mid F$
$F \rightarrow (E) \mid id$

Daca $I = \{ [E' \rightarrow \cdot E] \}$, atunci $Inchidere(I) = ??$

Daca $I = \{ [E' \rightarrow E \cdot], [E \rightarrow E \cdot + T] \}$, atunci $Goto(I, +) = ??$

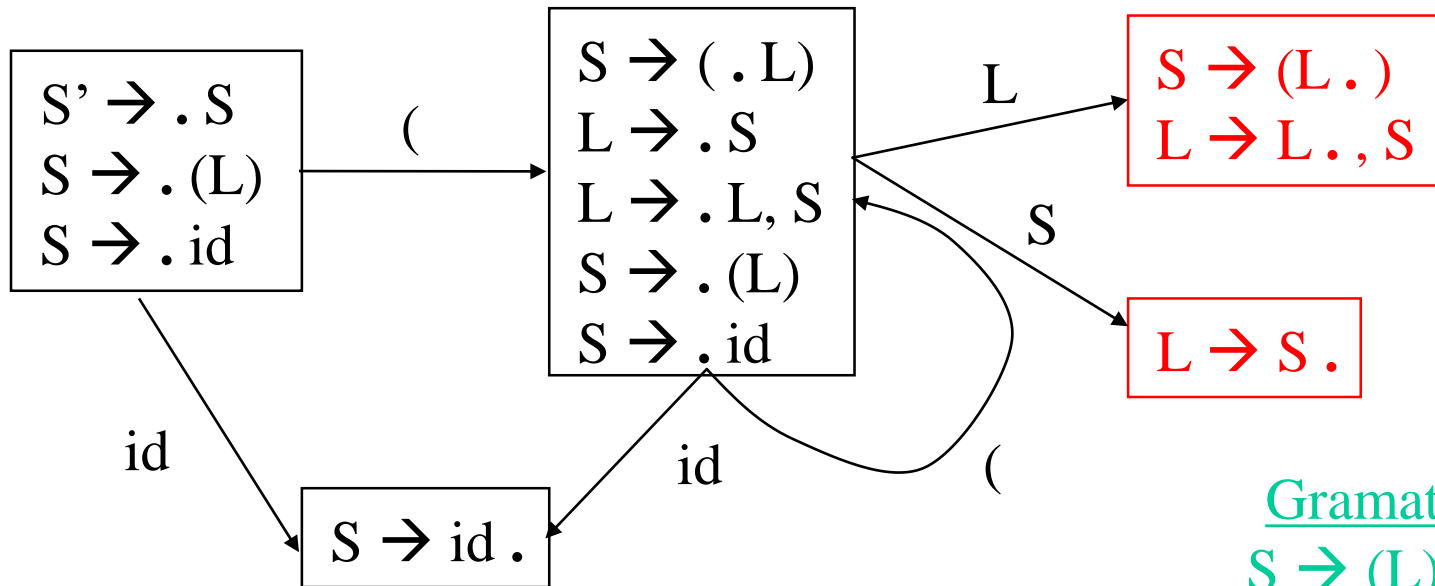
Goto: Simboli terminali (tokeni)

Gramatica
 $S \rightarrow (L) \mid id$
 $L \rightarrow S \mid L, S$

In starea noua, includem toate elementele care au simbolul potrivit
Imediat dupa punct – mutam punctul la aceste elemente si aplicam
'Inchiderea' pt. a obtine toate elementele starii.

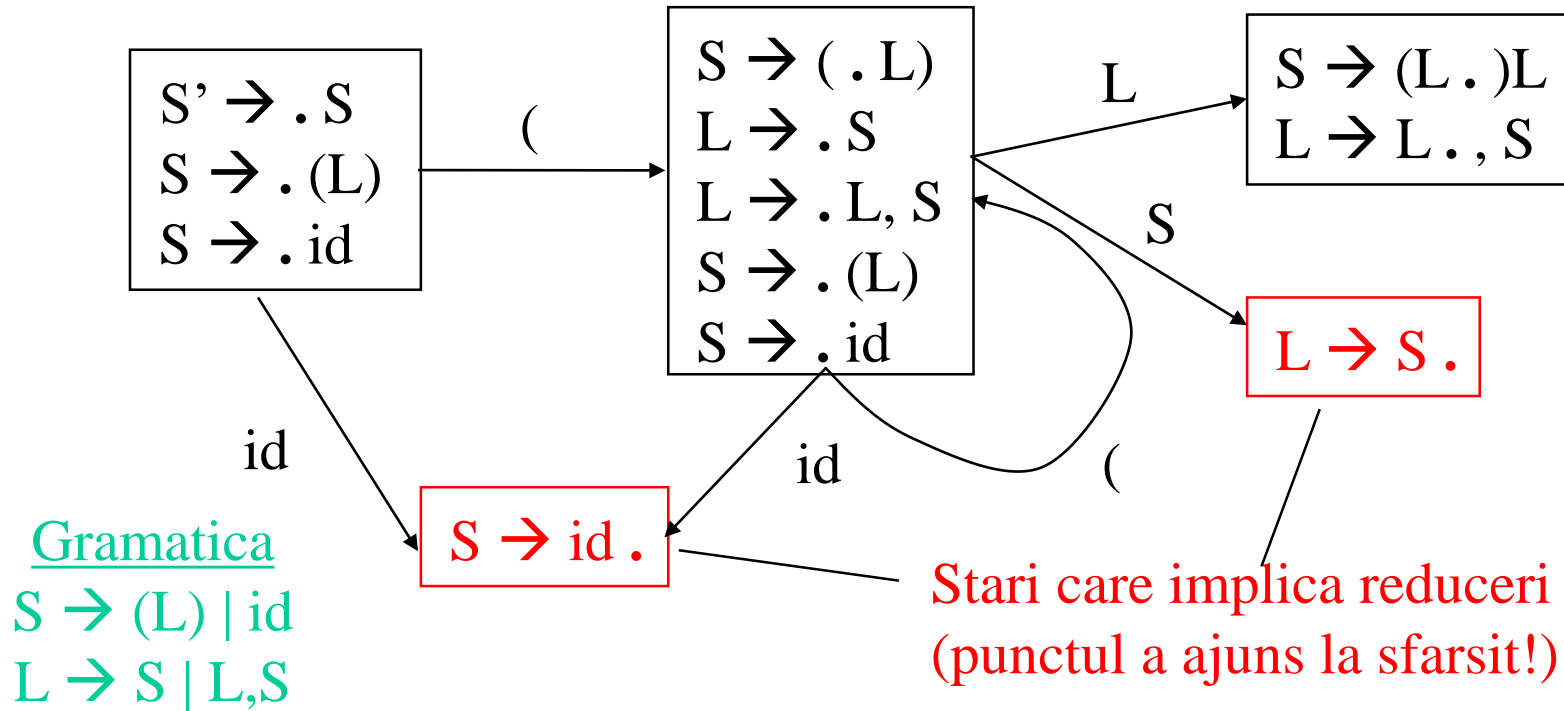
Goto: Simboli neterminali

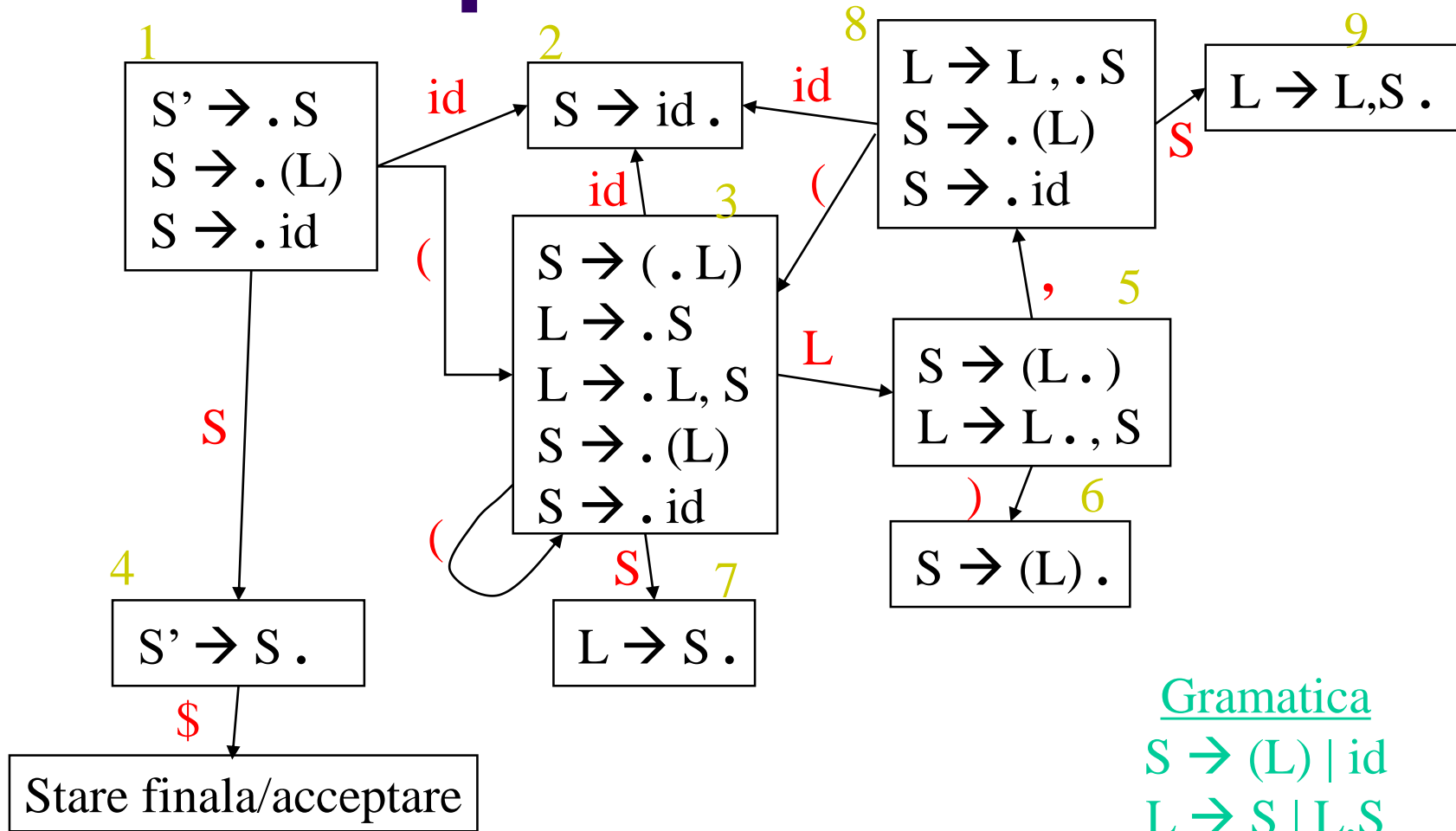
Gramatica
 $S \rightarrow (L) \mid id$
 $L \rightarrow S \mid L,S$

Acelasi algoritm pentru tranzitii pe neterminali

Aplicarea actiunilor de reducere

AFD Complet

Exemplu de parsare ((a),b)

Derivare	stiva	intrare	actiune
((a),b) ←	1	((a),b)	shift, goto 3
((a),b) ←	1(3	(a),b)	shift, goto 3
((a),b) ←	1(3(3	a),b)	shift, goto 2
((a),b) ←	1(3(3a2	),b)	reduce $S \rightarrow id$
((S),b) ←	1(3(3(S7	),b)	reduce $L \rightarrow S$
((L),b) ←	1(3(3(L5	),b)	shift, goto 6
((L),b) ←	1(3(3(L5)6	,b)	reduce $S \rightarrow (L)$
(S,b) ←	1(3S7	,b)	reduce $L \rightarrow S$
(L,b) ←	1(3L5	,b)	shift, goto 8
(L,b) ←	1(3L5,8	b)	shift, goto 9
(L,b) ←	1(3L5,8b2	)	reduce $S \rightarrow id$
(L,S) ←	1(3L8,S9	)	reduce $L \rightarrow L,S$
(L) ←	1(3L5	)	shift, goto 6
(L) ←	1(3L5)6		reduce $S \rightarrow (L)$
S ←	1S4	\$	acceptare

$S \rightarrow (L) \mid id$
 $L \rightarrow S \mid L,S$

Reduceri

- Cand reducem cu productia $X \rightarrow \beta$ si stiva $\alpha\beta$
  - Pop β de pe stiva – ramane prefixul α
  - Fa un singur pas in AFD, plecand de la starea care e acum in varful stivei α
  - Push X pe stiva, impreuna cu noua stare a AFD
- Exemplu

derivare	stiva	intrare	actiune
$((a),b) \leftarrow$	1 (3 (3	a),b)	shift, goto 2
$((a),b) \leftarrow$	1 (3 (3 a 2	),b)	reduce $S \rightarrow id$
$((S),b) \leftarrow$	1 (3 (3 S 7	),b)	reduce $L \rightarrow S$

Construirea tabelii de parsare LR(0)

- Starile din tabela = starile din AFD
- Pentru tranzitia $S \rightarrow S'$ pe terminalul C:
  - $\text{Action}[S,C] += \text{Shift}(S')$
- Pentru tranzitia $S \rightarrow S'$ pe neterminalul N:
  - $\text{Goto}[S,N] += S'$
- Daca S e stare de reducere $X \rightarrow \beta$. atunci:
  - $\text{Action}[S,*] += \text{Reduce}(X \rightarrow \beta)$

Tabela de parsare LR din exemplul nostru

Stare	Tokeni/terminali					Neterminali	
	(	)	id	,	\$	S	L
1	s3		s2			g4	
2	S→id	S→id	S→id	S→id	S→id		
3	s3		s2			g7	g5
4					accept		
5		s6		s8			
6	S→(L)	S→(L)	S→(L)	S→(L)	S→(L)		
7	L→S	L→S	L→S	L→S	L→S		
8	s3		s2			g9	
9	L→L,S	L→L,S	L→L,S	L→L,S	L→L,S		

Verde = shift

rosu = reduce

Sumarul LR(0)

- Reteta de parsare LR(0):
  - Pornim cu o gramatica LR(0)
  - Calculam starile LR(0) si construim AFD:
    - Folosim operatia de inchidere pentru a construi stari
    - Folosim operatia goto pentru a calcula tranzitii
  - Construim tabela de parsare LR(0) din AFD
- Toate acestea pot fi facute automat!

Limitările LR(0)

- O masina LR(0) functioneaza doar daca starile cu actiuni `reduce' au o singura actiune (de reducere) – in acele stari, se reduce mereu, ignorand lookahead-ul
- Cu o gramatica mai complexa, construirea tabelelor ne-ar da stari cu conflicte shift/reduce sau reduce/reduce
- Trebuie folosit lookahead pt. a putea alege corect

OK

$L \rightarrow L, S.$

shift/reduce

$L \rightarrow L, S.$
 $S \rightarrow S., L$

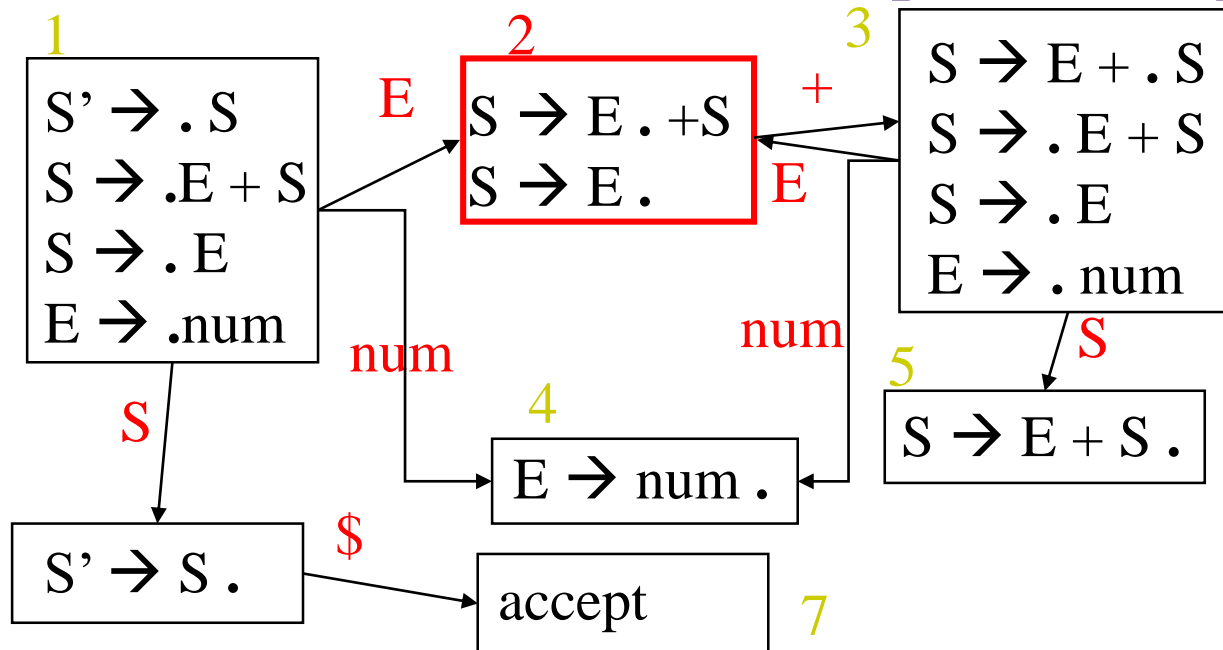
reduce/reduce

$L \rightarrow S, L.$
 $L \rightarrow S.$

O gramatica non-LR(0)

- Gramatica pentru adunarea numerelor
  - $S \rightarrow S + E \mid E$
  - $E \rightarrow \text{num}$
- Scrisa asa e LR(0)
- Scrisa cu recursivitate dreapta nu e LR(0)
  - $S \rightarrow E + S \mid E$
  - $E \rightarrow \text{num}$

Cum am face AFD pt. LR(0)

Gramatica
 $S \rightarrow E + S \mid E$
 $E \rightarrow \text{num}$

Shift sau
 reduce
 in starea 2?

	num	+	\$	E	S
1	s4			g2	g6
2	$S \rightarrow E$	s3/$S \rightarrow E$	$S \rightarrow E$		

Parsarea SLR

- SLR = "Simple LR" = O extensie simpla a LR(0)
  - Pentru fiecare reducere $X \rightarrow \beta$, ne uitam la urmatorul simbol C
  - Aplicam reducerea doar daca C e in FOLLOW(X)
- Tabelele SLR elimina o parte din conflicte
  - Sunt la fel ca LR(0) cu exceptia randurilor de 'reducere'
  - Adauga reduceri $X \rightarrow \beta$ doar in coloanele cu simbolii corespunzand lui FOLLOW(X)

Exemplu: FOLLOW(S) = {\$}

	num	+	\$	E	S
1	s4			g2	g6
2		s3	S→E		

Tabela de parsare SLR

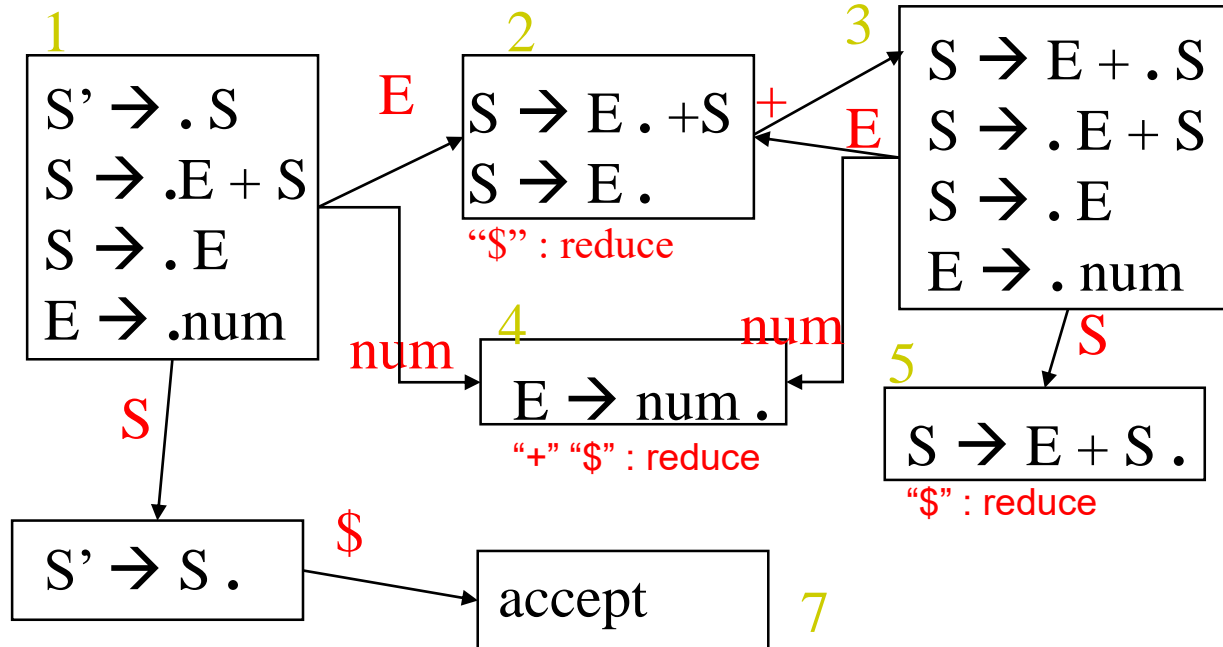
- Reducerile nu mai ocupa un rand intreg ca in cazul LR(0)

- In rest, identic cu LR(0)

Gramatica
 $S \rightarrow E + S \mid E$
 $E \rightarrow \text{num}$

	num	+	\$	E	S
1	s4			g2	g6
2		s3	$S \rightarrow E$		
3	s4			g2	g5
4		$E \rightarrow \text{num}$	$E \rightarrow \text{num}$		
5			$S \rightarrow E + S$		
6			s7		
7			accept		

Automatul pt. SLR

Gramatica
 $S \rightarrow E + S \mid E$
 $E \rightarrow \text{num}$

	num	+	\$	E	S
1	s4			g2	g6
2		s3		S→E	

Un exemplu non-SLR

Fie gramatica:

$S \rightarrow L = R$

$S \rightarrow R$

$L \rightarrow *R$

$L \rightarrow \text{ident}$

$R \rightarrow L$

L este l-value, R este r-value, si * e dereferentiere de pointer.

Exemple:

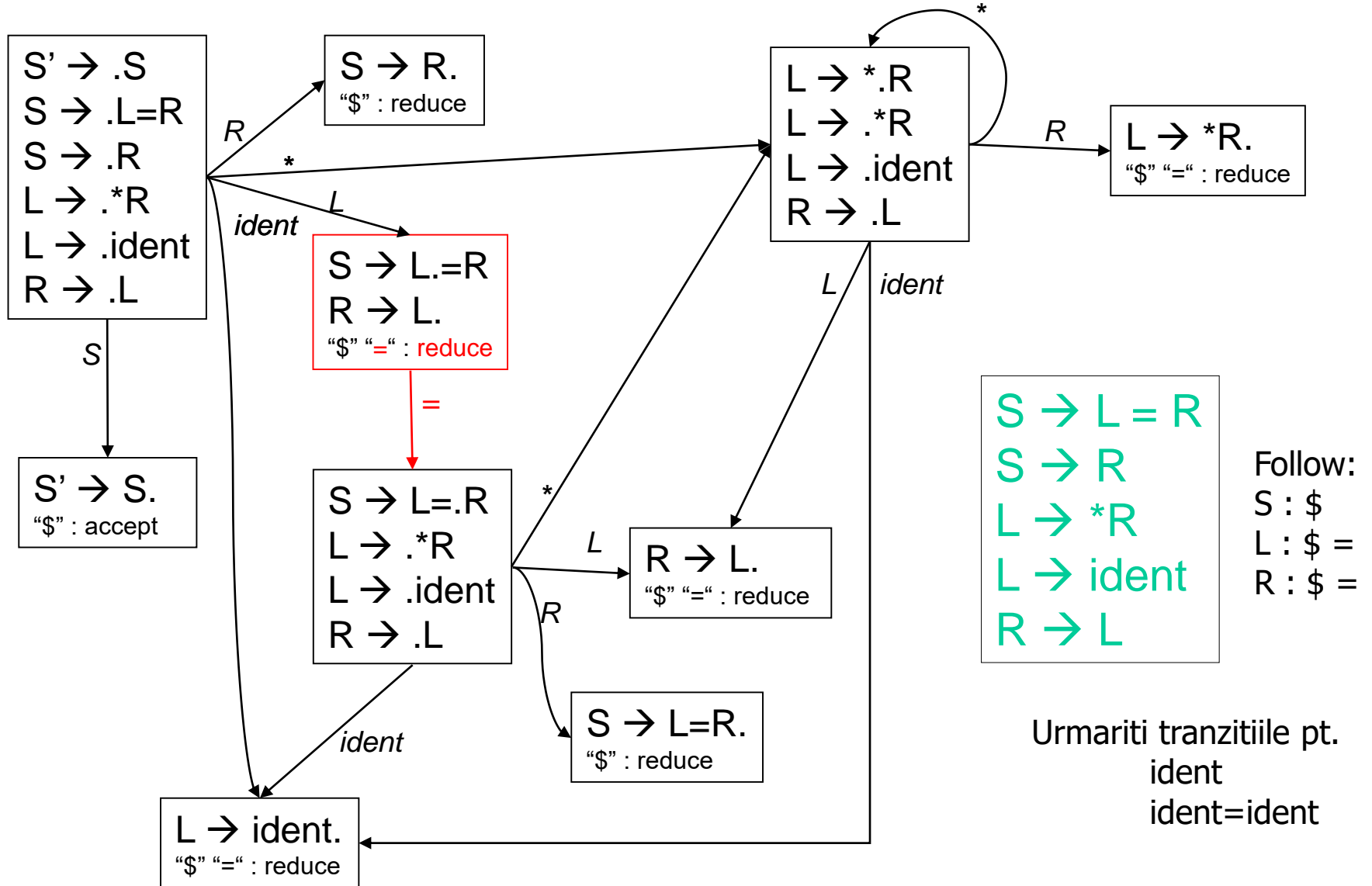
ident

*ident

ident = *ident

**ident = ident

DFA pentru SLR

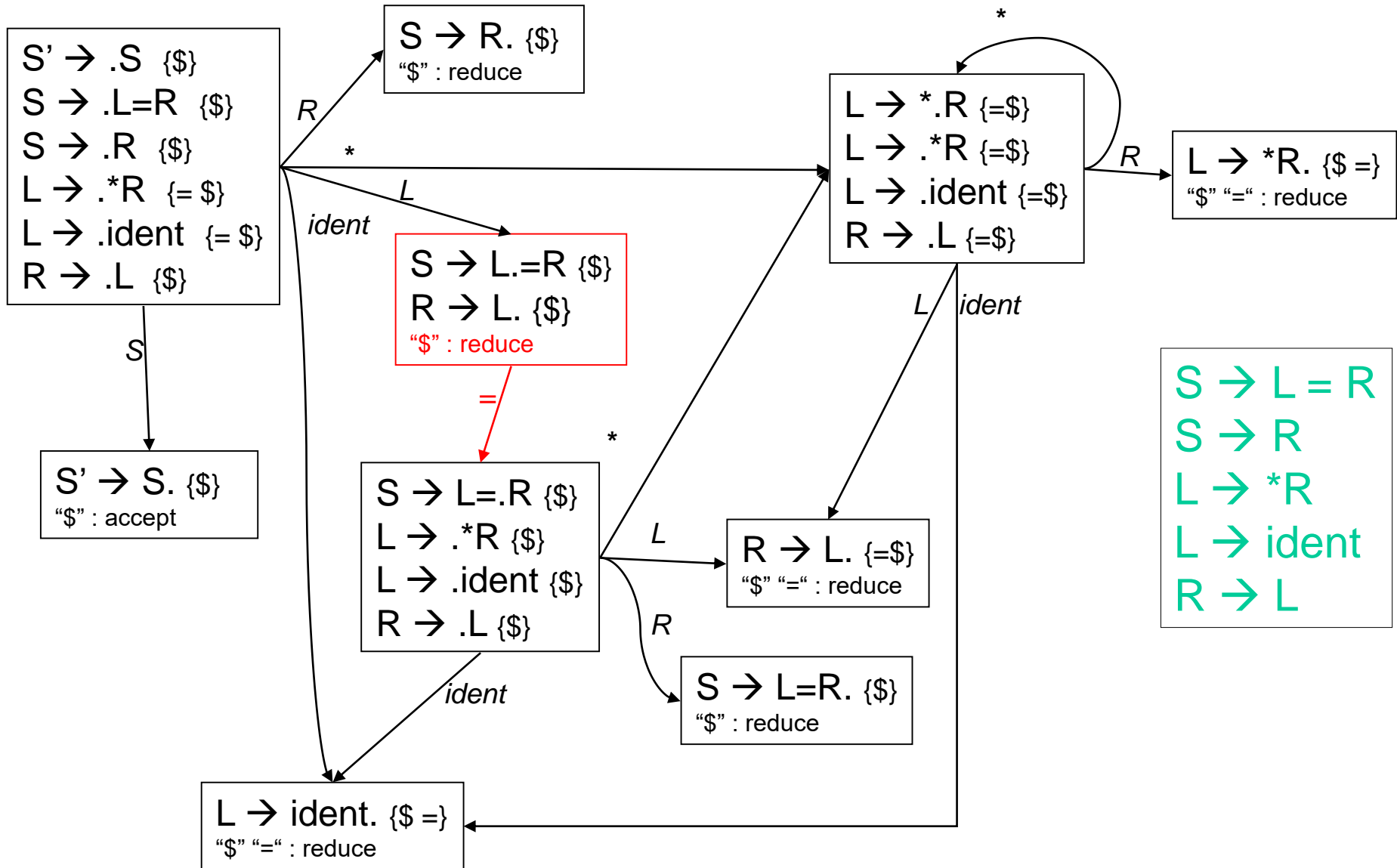

LALR(1)

- SLR: Decizia de reduce pentru "X->β" se face doar daca urmatorul simbol e in FOLLOW(X)
- LALR(1): Fiecare productie are un set de simbolii care ii pot urma. "X->β , S" se reduce doar daca urmatorul simbol e in S.
- Seturile se pot calcula prin aplicarea recursiva a regulilor:

$S' \rightarrow .S, \{\$\}$	$B \rightarrow a.A\beta$ $c \text{ in } \text{FIRST}(\beta)$ $A \rightarrow .X\delta, \{c\}$	$B \rightarrow a.A\beta, \{c\}$ $c \in \text{FOLLOW}(\beta)$ $\beta \rightarrow^* \epsilon$ $A \rightarrow .X\delta, \{c\}$	$X \rightarrow a.X\beta, c$ $X \rightarrow aX.\beta, c$
$S' \rightarrow .S, \{\$\}$ $S \rightarrow .L=R$ $S \rightarrow .R$ $L \rightarrow .*R$ $L \rightarrow .\text{ident}$ $R \rightarrow .L$	$S' \rightarrow .S, \{\$\}$ $S \rightarrow .L=R$ $S \rightarrow .R$ $L \rightarrow .*R, \{=\}$ $L \rightarrow .\text{ident}, \{=\}$ $R \rightarrow .L$	$S' \rightarrow .S, \{\$\}$ $S \rightarrow .L=R, \{\$\}$ $S \rightarrow .R, \{\$\}$ $L \rightarrow .*R, \{=\ \$\}$ $L \rightarrow .\text{ident}, \{=\ \$\}$ $R \rightarrow .L, \{\$\}$	$L \rightarrow .\text{ident}, \{=\ \$\}$ $L \rightarrow \text{ident.}, \{=\ \$\}$

DFA pentru LALR

Limitari LALR(1)

- Exista gramatici ce pot fi recunoscute cu un singur simbol "lookahead", dar nu de algoritmul LALR(1)

DEF $\rightarrow$ PARAM RETURN ,

PARAM $\rightarrow$ T

PARAM $\rightarrow$ NAMES : T

RETURN $\rightarrow$ T

RETURN $\rightarrow$ N : T

NAMES $\rightarrow$ N

NAMES $\rightarrow$ N, NAMES

T $\rightarrow$ id

N $\rightarrow$ id

Exemple:

"id id," $\rightarrow$ "T T,"   Int String,

"id,id:id id," $\rightarrow$ "N,N:T T,"   a,b:Int String,

"id id:id," $\rightarrow$ "T N:T,"   a result:String,

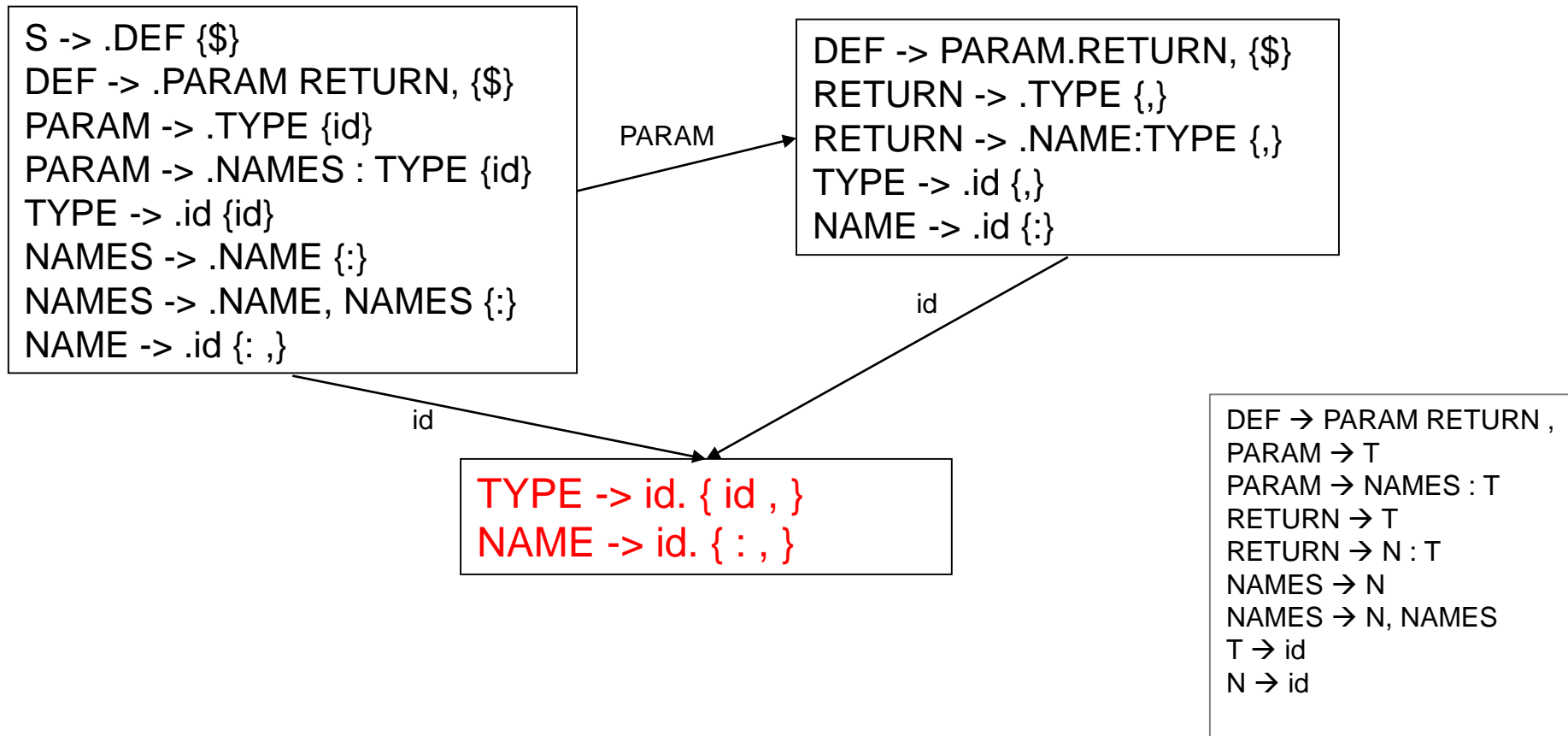
LALR(1) nu poate separa T de N

atunci cand sunt urmate de caracterul ","

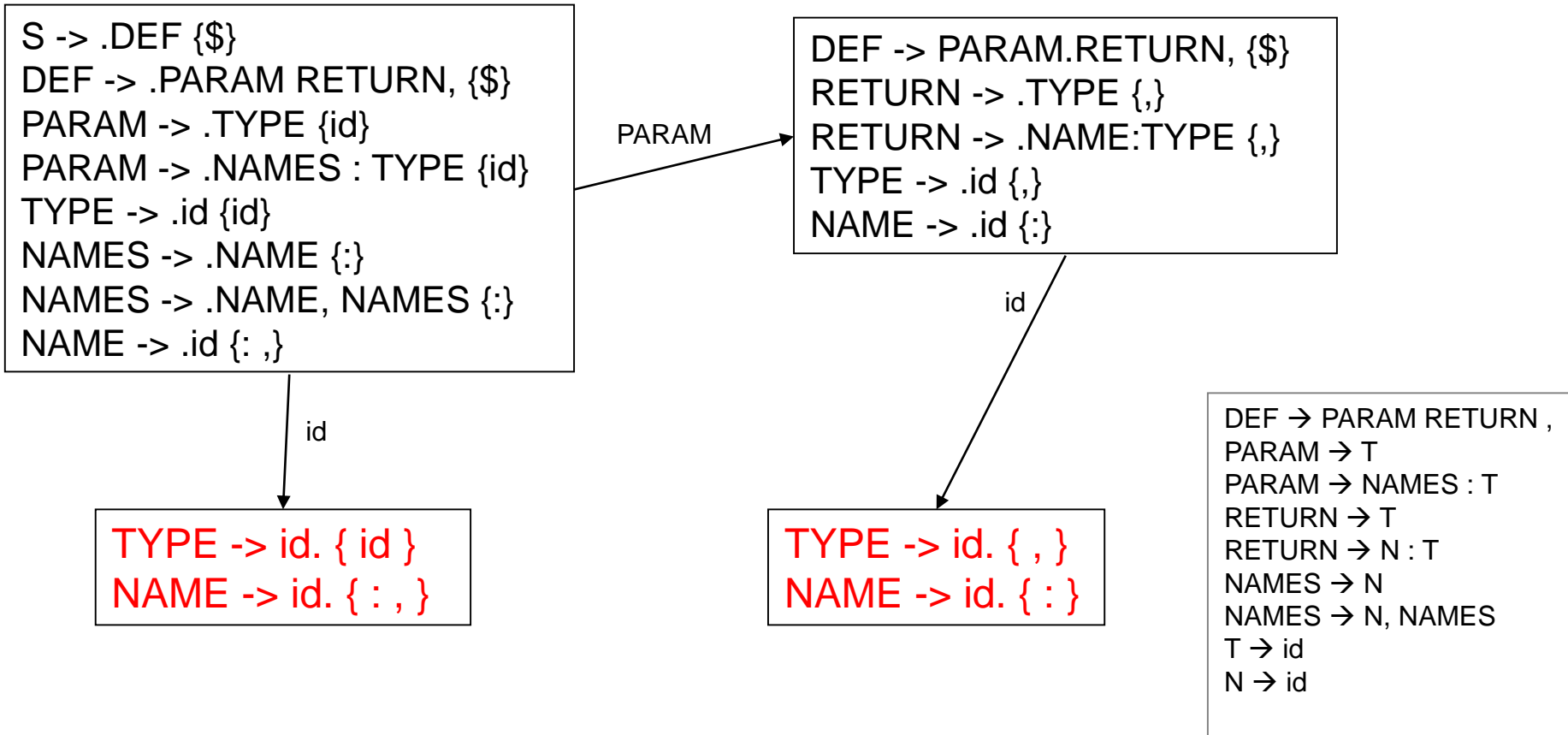
Limitari LALR(1)

O portiune din automatul LALR:

LR(1) vs. LALR(1)

Solutia – doua contexte diferite pornind de la aceleasi elemente LR(0):

Parsarea LR(1)

- Scoate cel mai mult posibil din 1 simbol de lookahead
- Gramatica LR(1) = analizabila de un parser shift/reduce cu lookahead 1
- Analiza LR(1) foloseste concepte similare cu LR(0)
  - Starile parserului = multimi de elemente LR(1)
  - Element LR(1) = element LR(0) + simbol lookahead care poate urma dupa productie
    - Element LR(0) : $S \rightarrow \cdot S + E$
    - Element LR(1) : $S \rightarrow \cdot S + E , +$
    - Lookahead are impact doar asupra operatiilor REDUCE, care se pot aplica doar atunci cand lookahead = input

Stari LR(1)

- Stare LR(1) = multime de elemente LR(1)
- Element LR(1) = $(X \rightarrow \alpha \cdot \beta, \gamma)$
  - Insemnand: α este deja pe varful stivei, ma astept sa urmeze in continuare $\beta\gamma$
- Notatie prescurtata
  - $(X \rightarrow \alpha \cdot \beta, \{x_1, \dots, x_n\})$
  - inseamna:
    - $(X \rightarrow \alpha \cdot \beta, x_1)$
    - ...
    - $(X \rightarrow \alpha \cdot \beta, x_n)$
- Trebuie sa extindem operatiile 'inchidere' si 'goto'

$S \rightarrow S \cdot + E$	$+, \$$
$S \rightarrow S + \cdot E$	num

Inchidere LR(1)

- Operatia de inchidere LR(1) :
  - Incepem cu Inchidere(S) = S
  - Pentru fiecare element din S:
    - $X \rightarrow \alpha \cdot Y \beta, z$
    - si fiecare productie $Y \rightarrow \gamma$, adaugam urmatorul element la inchiderea lui S: $Y \rightarrow \cdot \gamma, \text{FIRST}(\beta z)$
  - Repetam pana nu mai sunt schimbari
- Similar cu inchiderea LR(0), dar tine cont si de simbolul de lookahead

Starea de start LR(1)

- Starea initiala : incepem cu $(S' \rightarrow \cdot S, \$)$, apoi aplicam operatia de inchidere
- Exemplu: gramatica sumelor

$S' \rightarrow S \$$
 $S \rightarrow E + S \mid E$
 $E \rightarrow \text{num}$

$S' \rightarrow \cdot S, \$$

inchidere

$S' \rightarrow \cdot S, \$$
 $S \rightarrow \cdot E + S, \$$
 $S \rightarrow \cdot E, \$$
 $E \rightarrow \cdot \text{num}, +, \$$

Operatia 'Goto' in LR(1)

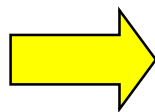
- Operation goto = descrie tranzitii intre stari LR(1)
- Algoritm: pentru o stare S si un simbol Y (ca si la LR(0))
  - Daca elementul $[X \rightarrow \alpha \cdot Y \beta, a]$ este in I, atunci
  - $\text{Goto}(I, Y) = \text{Inchidere} ([X \rightarrow \alpha Y \cdot \beta ,a])$

Gramatica:
 $S' \rightarrow S\$$
 $S \rightarrow E + S \mid E$
 $E \rightarrow \text{num}$

S1

$S \rightarrow E \cdot + S , \$$
 $S \rightarrow E \cdot , \$$

Goto(S1, '+')

S2

Inchidere($\{S \rightarrow E + \cdot S , \$\}$)

Intrebari

1. Calculati: **Inchidere** ($I = \{S \rightarrow E + \cdot S, \$\}$)

Gramatica

$S' \rightarrow S\$$

$S \rightarrow E + S \mid E$

$E \rightarrow \text{num}$

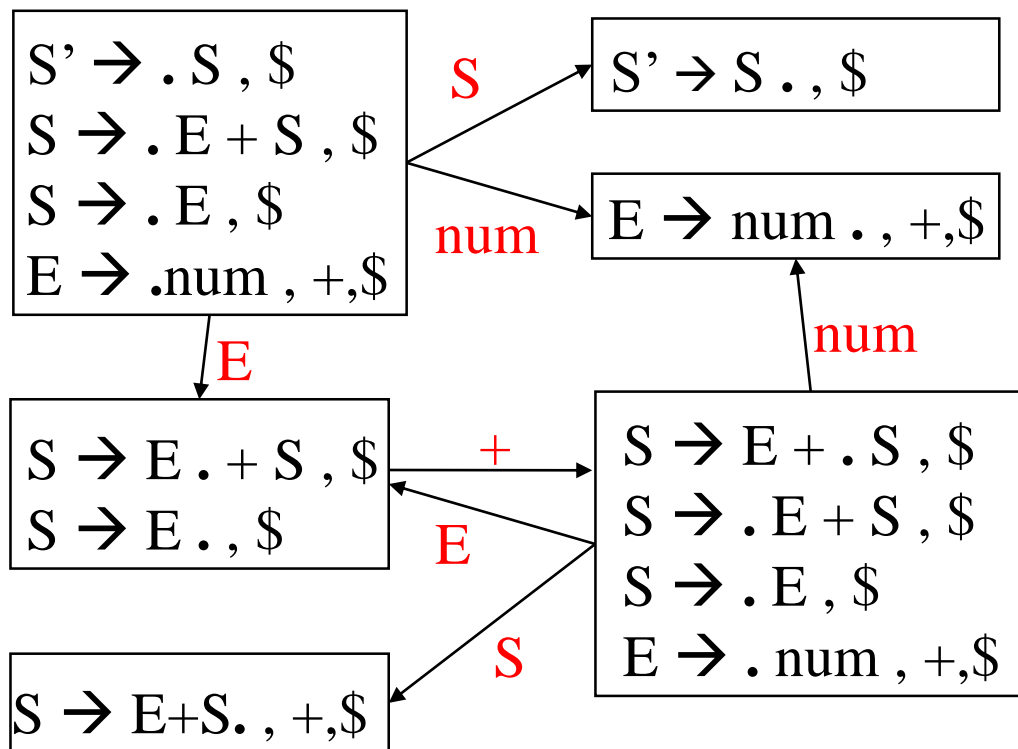
2. Calculati: **Goto**(I, num)

3. Calculati: **Goto**(I, E)

Construirea AFD pt. LR(1)

- Dacă $S' = \text{goto}(S, x)$ atunci adauga arc etichetat x de la S la S'

Gramatica

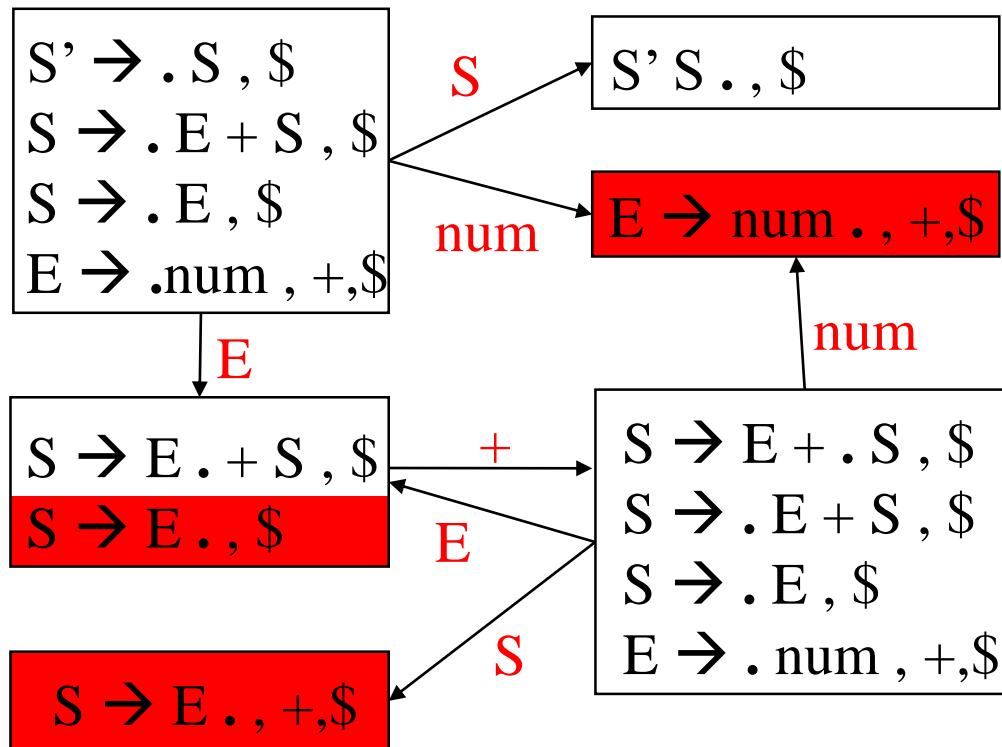
$S' \rightarrow S\$$

$S \rightarrow E + S \mid E$

$E \rightarrow \text{num}$

Reducerile in LR(1)

- Reducerile corespund elementelor LR(1) de forma $(X \rightarrow \gamma \cdot, y)$

Gramatica

$S' \rightarrow S\$$

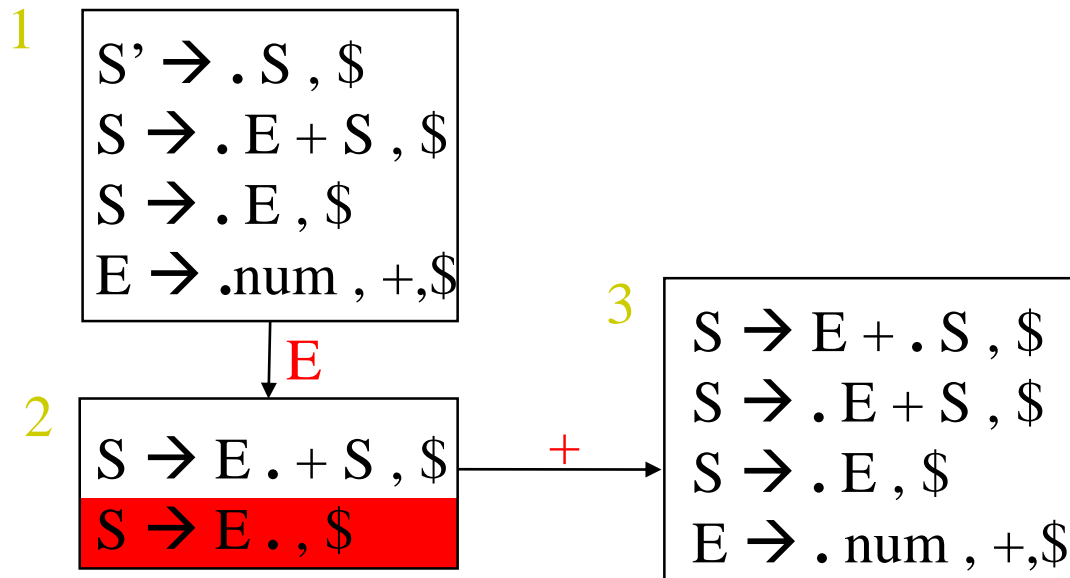
$S \rightarrow E + S \mid E$

$E \rightarrow \text{num}$

Construirea tabelelor LR(1)

- La fel ca la LR(0), cu exceptia reducerilor
- Pentru o tranzitie $S \rightarrow S'$ pe terminalul x :
  - $\text{Action}[S,x] = \text{Shift}(S')$
- Pt. o tranzitie $S \rightarrow S'$ pe neterminalul N :
  - $\text{Goto}[S,N] = S'$
- Daca I contine $\{(X \rightarrow \gamma \cdot , y)\}$ atunci:
  - $\text{Action}[I,y] = \text{Reduce}(X \rightarrow \gamma)$

LR(1) Exemplu de tabela

Gramatica

$S' \rightarrow S\$$

$S \rightarrow E + S \mid E$

$E \rightarrow \text{num}$

Fragment din tabela
de parsare

	+	\$	E	
1				g2
2		s3	S→E	

Analizoare LALR(1)

- Problema principala cu LR(1): prea multe stari
- Parsarea LALR(1) (aka LookAhead LR)
  - Construiește AFD LR(1) și apoi reuneste orice doua stari LR(1) a caror elemente sunt identice cu exceptia lookahead-ului
  - Produce in practica tabele mult mai mici
  - Teoretic mai puțin puternic decât LR(1), practic diferentele se intalnesc foarte rar
- Gramatica LALR(1) = o gramatica a carei tabela de parsare LALR(1) nu are conflicte
- Limbaj LALR(1) = un limbaj ce poate fi definit de o gramatica LALR(1)

Parseerile LALR

- LALR(1)
  - In general, cam acelasi numar de stari ca si SLR (mult mai putine ca LR(1))
  - Dar, cu "putere de analiza" comparabila cu LR(1) (mult mai bine decat SLR)

LR(0) vs. SLR vs. LR vs. LALR

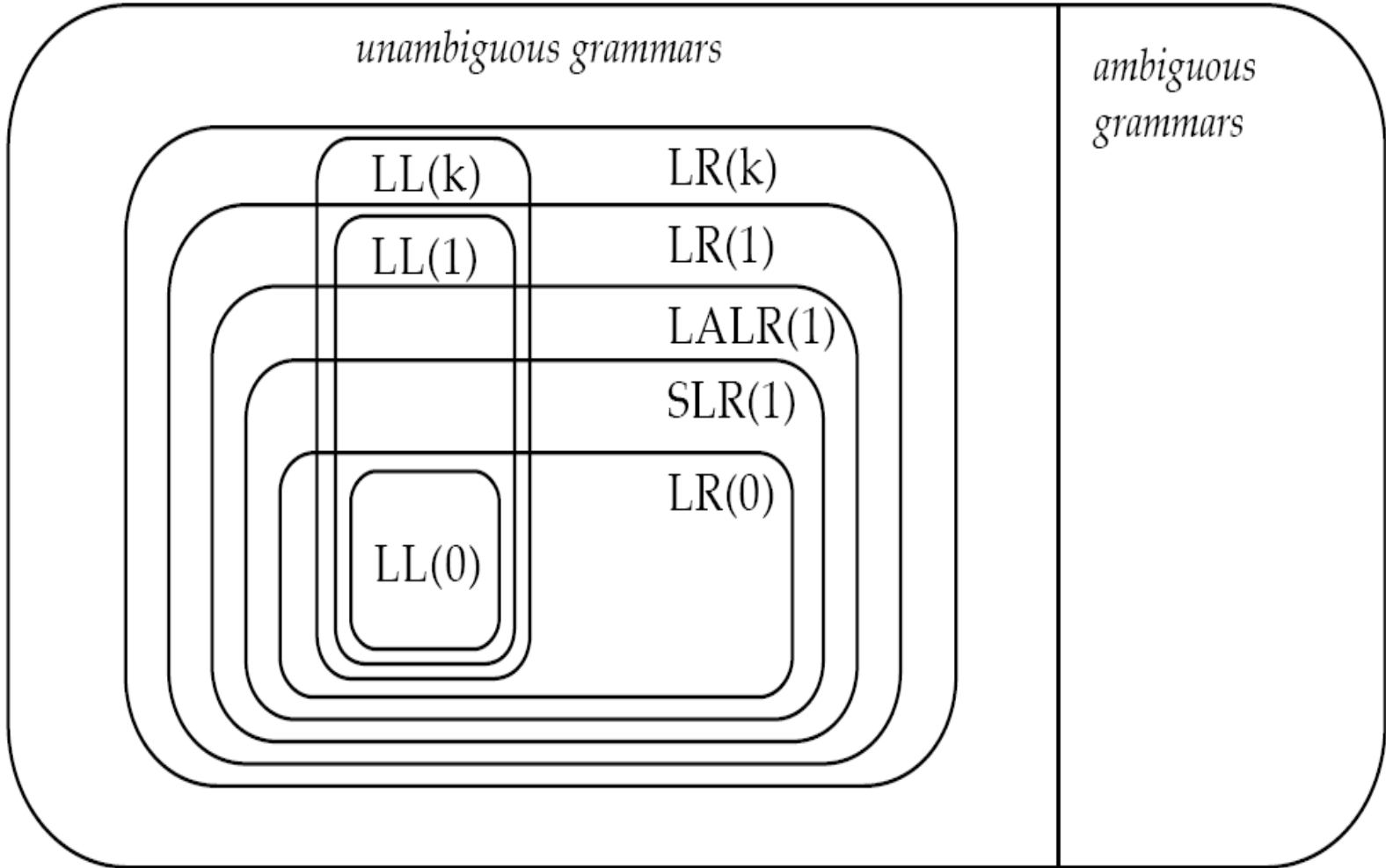
- LR(0) – cand se poate reduce – reduce indiferent de lookahead
- SLR(1) – reducem $A \rightarrow u$ doar pt. terminalii $a \in \text{FOLLOW}(A)$
- LR(1) – imparte starile a.i. sa includa si informatie de 'prefix'
- LALR(1) – uneste starile care difera doar prin multimea lookahead/FOLLOW (face reuniune pe multimi)
- $\text{LR}(0) < \text{SLR}(1) < \text{LALR}(1) < \text{LR}(1)$
- yacc/bison e LALR

Limbaje LL vs. LR

- Stim ca unele gramatici nu sunt LL(k) – dar pot fi transformate. Exista limbaje LL(k) ce nu sunt LR(k)?
- $L = \{ x^{2n}y^{2n}e, x^{2n+1}y^{2n+1}o \}$
  - LL(k) nu se descurca, oricare ar fi k
  - LR(1) se descurca – asteapta sa citeasca 'e' sau 'o'
  - Puteti scrie gramatica? Care e dif. LL(k) vs LL(∞)?
- Totusi, LL(∞) e la fel de puternic ca LR(∞) !
- LR(1) $\sim$ aut. cu stiva determinist; mai slab ca LL(∞)

Clasificarea analizoarelor

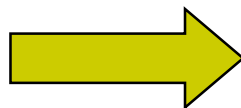

Automatizarea procesului de parsare

- Se poate automatiza:
  - Construirea tabelelor de parsare LR/LL
  - Construirea parserelor shift-reduce/top-down bazate pe aceste tabele
- Generatoarea de parsere LALR(1)
  - yacc, bison
  - In practica, nu e diferenta mare fata de LR(1)
  - Tabele de parsare mai mici decat LR(1)
  - Extind specificatia gramaticilor LALR(1) cu declaratii de **precedenta, asociativitate**
  - Output: program de parsare LALR(1)

Asociativitatea

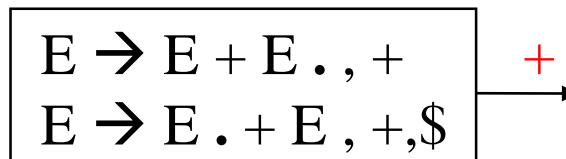
$S \rightarrow S + E \mid E$
 $E \rightarrow \text{num}$

$E \rightarrow E + E$
 $E \rightarrow \text{num}$

Ce se intampla daca incercam sa construim o tabela LALR?

$E \rightarrow E + E$
 $E \rightarrow \text{num}$

1 + 2 + 3
          ↑

shift/reduce
conflict

shift: $1 + (2 + 3)$
reduce: $(1 + 2) + 3$

Asociativitatea (2)

- Daca un operator este asociativ stanga
  - Asignam o valoare mai mare de precedenta daca e pe stiva de parsare decat daca e pe sirul de intrare
  - Deoarece precedenta stivei e mai mare, reducerea va fi prioritara (ceea ce e corect in cazul asociativitatii stanga)
- Daca operatorul e asociativ dreapta
  - Asignam o valoare mai mare daca e pe sirul de intrare
  - Deoarece sirul de intrare are precedenta, operatia de shift va avea precedenta (ceea ce e corect in cazul asociativitatii dreapta)

Precedenta

$$E \rightarrow E + E \mid T$$

$$T \rightarrow T \times T \mid \text{num} \mid (E)$$

$$E \rightarrow E + E \mid E \times E \mid \text{num} \mid (E)$$

Ce se intampla daca incercam sa construim o tabela LALR?

$$E \rightarrow E . + E , \dots$$

$$E \rightarrow E \times E . , +$$

$$E \rightarrow E + E . , \times$$

$$E \rightarrow E . \times E , \dots$$

Shift/reduce

conflict results

Precedenta: ataseaza indicatori de precedenta tokenilor

Conflictul shift/reduce e rezolvat astfel:

1. Daca precedenta token-ului de intrare mai mare decat ultimul terminal de pe stiva, favorizeaza 'shift'
2. Daca precedenta token-ului de intrare mai mica sau egala decat cea a ultimului terminal de pe stiva, favorizeaza 'reduce'

Automatizarea procesului de parsare - ANTLR

- Problema principala la LL – rescrierea gramaticii
- recursivitatea stanga
  - Foloseste notatie EBNF, mai usor de evitat recursivitatea stanga
- factorizarea stanga
  - Foloseste predicate sintactice -> backtracking izolat pt. a evita rescrierea gramaticii sau cresterea lookahead-ului
- Ambiguitati
  - rezolvate in YACC cu precedenta/asociativitate
  - Rezolvate in ANTLR tot cu predicate (semantice)

Sumar – analiza LL/LR

- Tabelele de parsare LL
  - Neterminali x terminali → productii
  - Calculate folosind FIRST/FOLLOW
- Tabelele de parsare LR
  - Stari LR x terminali → action {shift/reduce}
  - Stari LR x neterminali → goto
  - Calculate folosind inchideri/operatii goto pe stari LR
- Spunem ca o gramatica e:
  - LL(1) daca tabela LL(1) nu are conflicte
  - La fel si la LR(0), SLR, LALR(1), LR(1)

Tratarea erorilor

- Detectie
  - Exista erori de sintaxa ?
  - Care este locul erorii?
- Recuperare din eroare
  - Care sunt toate erorile de sintaxa?
  - Continua analiza dupa prima eroare.
- Corectarea erorilor
  - Furnizeaza un arbore sintactic partial corect

Detectia erorii

- Primul caracter ce nu poate fi parsat nu este neaparat locul erorii
  - Exemplu: lipsa unui terminator – ; } – raportata ca o eroare in instructiunea urmatoare
- Cel mai bine - detectia imediata
  - cand simbolul gresit apare ca lookahead
- Mai usor de implementat
  - cand se face Match / Shift
- Strong-LL(k) vs. full LL(k)

Recuperare din eroare

- LR – se completeaza casutele lipsa cu actiuni ce trateaza eroarea (manual!)
  - De ex. modul “panica”: scaneaza pana la urmatorul token ce ar putea termina o productie (i.e **; } end**)
- LR – error token
  - Se pune in varful stivei un token special, *error*
  - Se adauga reguli de tratat eroarea – de ex. Statement → *error* ;
  - Se scot stari de pe stiva stari pana se poate face o reducere
- LL – FOLLOW set
  - Se citeste intrarea pana apare primul token din FOLLOW()
  - Pentru productia curenta, sau si pentru cele de deasupra din stiva

Corectarea erorilor

- Se insereaza / sterg numarul minim de tokeni pentru a obtine un sir din limbajul descris e gramatica.
- Unii algoritmi doar insereaza tokeni (pentru a putea parsa un text incomplet).
  - vezi Jacobs / Grune – Parsing Techniques

LL vs. LALR

- LL mai usor de scris 'de mana'; LALR, doar cu generatoare de parsere
  - Un generator te poate ajuta sa gasesti conflicte in gramatica
- LL mai simplu, ceva mai usor de depanat
- LALR poate parsa mai multe gramatici
  - dar orice limbaj de programare 'normal' poate fi parsat cam la fel de usor cu LL si LALR
- Conditionare – gramatica trebuie transformata pentru LL (vezi recursivitate stanga...)
  - Daca te descurci cu expresiile, restul e mai usor
  - Dar gramaticile LL tind sa fie mai mari...

LL vs. LALR (cont)

- Actiunile semantice mai simple in LL
  - Cod executat oricand in timpul parsarii unei productii, nu doar la momentul reduce
  - Se pot folosi nume de variabile pentru attribute
  - Mai multe amanunte – la analiza semantica
- Recuperarea din eroare e mai simpla in LL
- Eficienta – viteza de rulare si memoria consumata sunt comparabile, in general
  - Pt parsere generate automat
- In cele din urma, e o problema de disponibilitate a uneltelor – fiecare foloseste un 'parser generator' potrivit pentru limbajul pe care il utilizeaza.

Arbori sintactici

- “Abstract syntax trees”
- Arbori de parsare simplificati, fara nodurile suplimentare care nu adauga informatie
- Reprezinta ‘gramatica initiala’ si nu gramatica scrisa de noi.
- Este ‘good engineering’ sa construim arborii sintactici din “actiunile semantice” ale parserelor
  - Pastreaza in fisierele cu gramatica doar descrierea limbajului
  - E gresit sa faci prea multe lucruri odata, din acelasi cod

Backup slides

Algoritmi generici de parsare

GLR (Tomita)

- Suporta gramatici non LR(1), ambigue
- Automat nedeterminist
- Duplica stiva in cazul unui conflict shift/reduce

Exemplu:

Gramatica: $S \rightarrow v=E$; $E \rightarrow E+E$; $E \rightarrow id$

La intrare: $v=id_1+id_2+id_3\$$

$v=E+E . +id_3\$$ $v=E+E+ . id_3\$$ (shift)
 $v=E . +id_3\$$ (reduce)

GLR (Tomita)

- Reducerea numarului de stari
  - Combina prefixele comune
  - Combina stivele ce se termina in aceeasi stare
  - Rezultatul – stiva sub forma de graf orientat

$$\begin{array}{l} v = E + E + \cdot id_3 \$ \\ v = E + \cdot id_3 \$ \end{array} \longrightarrow v = \begin{array}{l} \swarrow E + E + \cdot id_3 \$ \\ \searrow E + \cdot id_3 \$ \end{array}$$

- Complexitatea?
- Arborele sintactic e disponibil doar la sfarsitul parsarii

Algoritmi generici top-down

- Unger (1968)
- Acopera limbajele independente de context.
- Divide et impera

Exemplu: $S \rightarrow ABC \mid DE$; input: pqrs

Subprobleme:

$A \rightarrow p, B \rightarrow q, C \rightarrow rs$

$D \rightarrow p, E \rightarrow qrs$

$A \rightarrow p, B \rightarrow qr, C \rightarrow s$

$D \rightarrow pq, E \rightarrow rs$

$A \rightarrow pq, B \rightarrow r, C \rightarrow s$

$D \rightarrow pqr, E \rightarrow s$

- Trebuie detectate derivarile care pot forma bucle.
- Complexitate?

Algoritmi generici bottom-up

- CYK (Cocke-Younger-Kasami, 1967)
- Acopera limbajele independente de context.
- Reducerea gramaticilor la forma normala Chomsky

Toate regulile de forma $A \rightarrow a$ sau $A \rightarrow BC$

$A \rightarrow \varepsilon | \gamma$; $B \rightarrow \alpha A \beta$ se transforma in

$B \rightarrow \alpha A' \beta$; $B \rightarrow \alpha \beta$; $A' \rightarrow \gamma$

- Programare dinamica
- Complexitate?